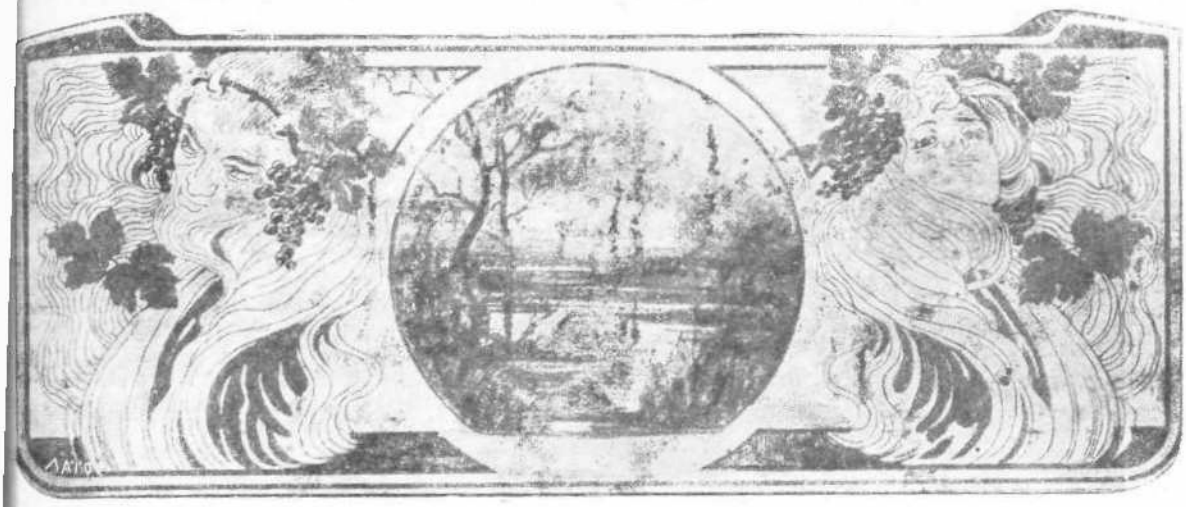

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΘ'.
ΤΕΥΧΟΣ 220
ΙΟΥΝΙΟΣ—ΙΟΥΛΙΟΣ 1919

ΑΘΗΝΑΙ
Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

"ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ"

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἐτησία δραχμαὶ 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμαὶ 2.
ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 22α.

ΤΕΥΧΟΣ 220

ΙΟΥΝΙΟΣ—ΙΟΥΛΙΟΣ 1919

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Ἰταλικὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ (Συνέχεια) ὑπὸ Σ. Δε-Βιάζη
Ἀντίλαλοι.
Σημειώσεις ἑνὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος.
Ἡ πνευματικὴ κίνησις ἐν Εὐρώπῃ.
Τὰ Ἀθηναϊκὰ θέατρα.
Αἰμίλιος Ριάδης.
Γράμματα καὶ Τέχναι
Σπ. Λάμπρος.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Αἰμίλιος Ριάδης.

Ἀρξαμένου ἀπὸ 1ης Μαρτίου ἐ. ἔ. τοῦ νέου ἐκδοτικοῦ ἔτους τῆς «Πινακοθήκης», παρακαλοῦνται οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς «Πινακοθήκης» ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν τὴν συνδρομήν των, οἱ δὲ τυχὸν καθυστεροῦντες αὐτήν, καὶ τὴν τοῦ λήξαντος, καθότι ὡς ἐκ τῶν μεγάλων δαπανῶν τῆς ἐκδόσεως ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τοὺς μὴ προπληρώνοντας τὴν συνδρομήν των.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Καλλιτέχνη. — Διεψεύσθη ὁ τυφεκισμὸς ὑπὸ τῶν Σπαρτακικῶν τοῦ περιφήμου Βαυαροῦ ζωγράφου Στούκ. Οἱ γονεῖς τοῦ Στούκ ἦσαν χωρικοί, αὐτὸς δὲ εἶνε μετὰ τὸν Μπαϊκλιν ὁ μεγαλείτερος νεωτεριστὴς ζωγράφος, λαβὼν τὸν τίτλον τοῦ εὐγενοῦς.

Ἐκ τῶν ἔργων του περίφημα εἶνε: ὁ «Πόλεμος», τοῦ ὁποίου τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται εἰς τὴν Νέαν Πινακοθήκην τοῦ Μονάχου. Εἶνε μία φσικώδης ἀναπαράστασις τοῦ ὀλέθρου. Ἡ Ἀμαρτία, οἱ Φρῦνοι, ἡ Πάλη διὰ τὴν Γυναῖκα—ρεαλιστικώτατον ἔργον — θεωροῦνται ἐπίσης ἀπὸ τὰ δυνατώτερα ἔργα του.

Θεατρικῷ. — Ἡ Ὄπερα τῶν Παρισίων ἀριθμεῖ βίον δύο αἰώνων καὶ πεντήκοντα ἐτῶν.

Σπουδαστῇ. — Κατὰ τὴν στατιστικήν, ἀναλογοῦν 12,6 μαθηταὶ ἐπὶ 100 κατοίκων ἐν Ἑλλάδι.

Λαιμάργῳ. — Ὅλους τοὺς καρπούς οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον μῆλα, προσθέτοντες εἰς τὸ καθένα τούτων τὸν τόπον τῆς προελεύσεως. Π. χ. μῆλα δαμάσκηνα, μῆλα κυδώνια, μῆλα ἀρμενικά (βερύκοκα), μῆλα περσικά (ροδάκινα).

Ἀναγνώστῃ. — Ἀκόμη ὡραιότερος εἶνε ὁ ἑξῆς ὁρισμός: «Μία γυναῖκα εἶνε ἄγγελος εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μιλλίου, εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων ἄνθρωπος καὶ εἰς τὴν ἀγκάλην μας διάβολος».

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱδρυθεῖσα τῷ 1841

Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 20.000.000
Ἀποθεματικὸν . . » 13.000.000

Ἔκδοσις ταπεζιτικῶν γραμματίων.—Προεξοφλήσεις. — Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρηματογράφων καὶ ἐμπορευμάτων. — Δάνεια ἐνυπόθηκα. —Δάνεια πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ γεωργούς. —Ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος. Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί. — Καταθέσεις ἐν ὄψει καὶ εἰς ἀνοικτὸν λ)σμόν.— Καταθέσεις ἔντοκοι. Ταμιευτήριον.—Ταμεῖον τίτλων πρὸς φύλαξιν.

ΤΟΜΟΙ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ"

ὅλων τῶν ἐτῶν πωλοῦνται εἰς τὸ γραφεῖόν μας ἀντὶ δρ. 12 ἕκαστος. Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας πλήρη σειρὰν γίνεται ἔκπτωσις 30 τοῖς ο)ο.

Ἐπίσης πωλοῦνται χρυσόδετα καλύμματα τῶν τόμων, πρὸς δρ. 3. Φύλλα παλαιά, ἕκαστον δραχ. 2.

ΠΩΛΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

Πωλεῖται καλλιτεχνικωτάτη εἰκὼν τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου Νικολάου Βώκου, παριστῶσα ἰχθεῖς πλέοντας, βραβευθεῖσα ἐν ἐκθέσει τοῦ Βερολίνου, ἐκτάκτου φυσικότητος. Πληροφορίαι ὁδὸς Ἀλκαμένους 65.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Εἰδοποιεῖ τοὺς κ. κ. ὑδροληπτας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῶν προαστείων Κηφισσίας καὶ Ἀμαρουσίου, ὅπως προσέλθωσι καὶ πληρώσωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Δήμου τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον παρ' αὐτῶν ἀντίτιμον ὕδατος ἐκ παρωχημένων χρήσεων, ὡς καὶ τὸ τοῦ τρέχ. ἔτους πρὸς ἀποφυγὴν τῶν νομίμων συνεπειῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1919

Ὁ Δήμαρχος ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

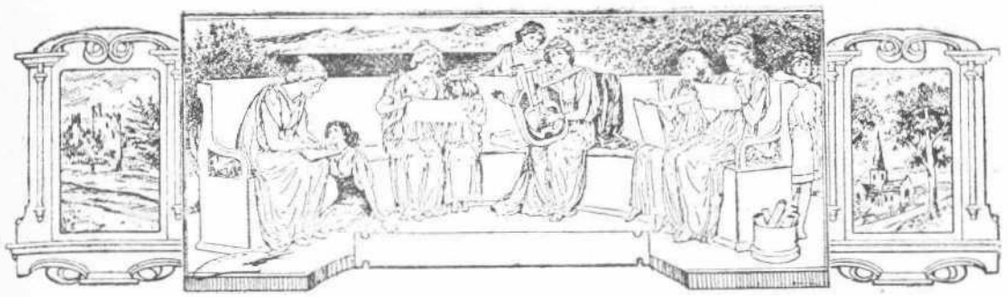

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ*

48

Στὸν λόρδον Γυΐλφορδ

Χαῖρε, ἂν μισεύῃς, καὶ ἐνῷ τὴ θάλασσα σχίζεις, σύ, ἀληθινὴ τοῦ λαοῦ μου ἐλπίδα, συχνὰ στὸ στοχασμό σου θᾶχῃς τὰ μεγάλα καὶ βασιλικὰ σχέδια γιὰ μᾶς.

Θωρῶ μπροστὰ νὰ πετάῃ μὲ ἀθάνατα φτερὰ τὸ λαμπερὸ τῆς Ἑλλάδος Πνεῦμα καὶ τὸ πλοῖο σου νὰ ἀκολουθάῃ πιστὰ τὸ θόρυβο τῶν φτερουγισμάτων, ποῦ εἶναι ὁδηγός.

Νά! τὸ κῦμα σκοτιδιάζει καὶ τριγύρω γύρω σου μαζώνονται μὲ χαροποιὰ ὄψι ἡ ψυχὲς τῆς Ὀδύσσειας.

Πάει ἐμπρὸς ἀπ' ὅλους μὲ βλέμμα διαπεραστικὸ ὁ Βασιλιᾶς. Δὲν γνωρίζω ἂν θὰ πρωτοχαιρετήσῃ τὸ μεγάλο Πνεῦμα ἢ σέ.

49

Στὸν θάνατον τοῦ Φωσκόλου

Ἔκλαψε ἡ πατρίδα σου, ὦ λαμπρότατη ψυχὴ τὴν ἡμέρα ποῦ ἐλυπήθηκε γιὰ τὴν ἀναχώρησί σου. Ἔκλαψε πάλι φθονῶντας τὴ δάφνη, ποῦ Ἰταλικὴ καὶ ὄχι δική της τόσο σοῦ ἄρεσε.

Καὶ τώρα ἀκόμη περισσότερο κλαίει ἀτελπισμένη φωνάζοντας: Ὦ ἴμὲ, μοῦ πήρανε καὶ τὸ λείψανο ποῦ δοξασμένο σὲ ξένη χώρα ἔμεινε.

Ἀ! γιὰ αὐτά, ποῦ σὺ εἶχες δοξασμένα στολίδια τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς, ποῦ ἦσαν τόσο σπουδαῖα, ποῦ μονάχοι οἱ μεγάλοι τὰ νοιώθουν,

ἂν θέλῃς ἡ πατρίδα σου νὰ μὴ κλαίῃ πάντα γιὰ τὸν πόνο της, κάμε σ' αὐτὴ νὰ γεννηθῇ ἕνας νὰ σοῦ μοιάζει.

50

Ἕνας ἑτοιμοθάνατος νέος στὸ φίλο του

Νά, γλυκέ μου φίλε, ἀνοίγεται ὁ τάφος, ποῦ θὰ μὲ κλείσῃ στὸ σκοτάδι. Ἡ ὤμορφη λαμπάδα τῆς ἡμέρας γιὰ τὰ μάτια μου σβύνεται.

Νύχτιο σκοτάδι βλέπω, νομίζω ποῦ θωρῶ σιγανὰ τοὺς ἱερεῖς νὰ ψάλλουν νεκρικοὺς ὕμνους.

Ἔχε γειά! Ξέρω ποῦ θᾶχῃς πάντα τὴ φιλία, γιατὶ στὴν ἄδολη καρδιὰ μένει καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο ἡ φιλία, καὶ ποτὲ δὲ χάνεται.

Ἔλα ὅταν θᾶμαι στὸ ξυλοκρέββατο, νὰ δεηθῇς θερμὰ γιὰ μέ. Ἔλα καὶ ὅταν σκελετὸς θὰ γίνω.

51

Σὲ μιὰ βρύση στὸ Νταβία *)

Ἡ λαλιὰ τῆς βρύσης εἶναι ὥμορφη νὰ ἀγρικιέται ὅταν τὸ κῦμα τῆς θάλασσας ἡσυχάζῃ καὶ ὅταν στὸν οὐρανὸ πρωτοχαράζῃ ἡ αὐγοῦλα.

Ἐδῶ τότε δὲν ἀκούεται καμμία ἀνθρώπινη μιλιὰ καὶ μόλις εὐχαριστιέται τὸ ἀχόρταγο αὐτὶ ἀπὸ τὴν μυστικὴν αὔραν, ποῦ τρέχει στὰ κλωνάρια, ἢ ἀπὸ τὸ μακρυνὸ παράπονο τοῦ κορυδαλοῦ.

Χαῖρε βρύση εὐτυχισμένη, κόρη τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ νεροῦ, μὲ τὰ τρεμουλιαστὰ κυματάκια, τὸν ποιητικὸ νοῦ μιμεῖσαι.

Θὲ νἄρθω νὰ κοιμηθῶ κοντά σου σὰν λαμπυρίζει ἡ αὐγοῦλα καὶ γλυκὰ θὰ σὲ τραγουδήσω.

* Συνέχεια

*) Ἡ τοποθεσία Νταβία ἢ Δαβία μίαν περίπου ὥραν ἀπέχουσα τῆς πόλεως, ἀνήκει εἰς τὴν εὐγενῆ οἰκογένειαν Δομενεγίνη. Ἐκεῖ σῴζεται ἀκόμη Μεσαιωνικὸς πύργος. Θαυμασία ἡ θέα, τὸ μὲν διὰ τὴν θάλασσαν, ἥτις βρέχει ποιητικὰ πάντοτε τὸ παράλιον μέρος, τὸ δὲ διὰ τὸν γραφικὸν λόφον, ὅστις κυριαρχεῖ τῆς τοποθεσίας.

Τὰ πάντα κατάφυτα καὶ ἀνθισμένα, ἄφθονον δροσερώτατον πόσιμον ὕδωρ ἀενάως ῥέει. Ἐκεῖ ὑπάρχει ναΐσκος ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἅγιον Θεοδόσιον μὲ δύο Ἁγίας Τραπέζας, τὴν μὲν Ὀρθόδοξον, τὴν δὲ Καθολικήν. Ἐκεῖ ὁ Σολωμὸς διῆλθεν εὐτυχεῖς τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡμέρας ἐν μέσῳ ποιητικοῦ περιβάλλοντος, τῆς μειδιώσης φύσεως καὶ τῆς ἀγάπης τῆς οἰκογενείας Δομενεγίνη· ἐκεῖ ὁ ποιητὴς ἐμελέτα καὶ ἔγραφε ποιήσεις ἐν αἷς καὶ τὰ δύο παρατιθέμενα σονέττα, ὑμνοῦντα τὴν ἀγατητήν του θέσιν.

52

Σὲ μιὰ ὡραία θέσι στὸ Νταβία, ὅπου ὁ ποιητὴς ἐπήγαινε σὰν ἤτανε παιδί.

Αὐτὴ εἶναι ἡ θέσι, ποῦ χαμογελῶντας μὲ ἐτράβαε ἡ ἐπιθυμία, σὰν ἤμουνα παιδί. Ἐδῶ ὁ γλυκὺς Ζέφυρος ἔκλεφτε τὲς εὐωδιὲς τῆς πορτοκαλιᾶς καὶ τῆς κιτριᾶς.

Ἐδῶ ἀκούεται ἡ ἴδια μυρωμένη αὔρα, ποῦ δίνει χαρὰ στὴν πονεμένη καρδιὰ μέσα στὸ στῆθος, ἡ ἴδια πρασινάδα εἶναι ἀνθηρά, τρεμουλιαστή, λαμπερή.

Ποῦ ἐπῆγες, ὦ εὐγενικὸ ἄνθος τῶν χρόνων! Ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παλαιὰ χρόνια, πόσον διαφορετικὸς ξανάρχομαι σὲ τούτη τὴν ἀνθισμένη γῆ!

Ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀλλαγῆς; Τὸ ξέρω καὶ τὸ ξαναλέω κλαίοντας: Αὔξησαν τὰ χρόνια καὶ ἐσκότωσαν τὴν ἀθωότητα.

53

Στὸν Ὀρφέα *)

Τραγουδιστή, ποῦ θέλεις τὴ γυναῖκα σου, καὶ τρέχεις στὴ σκοτεινὴ φυλακὴ τῆς νύχτας καὶ τῆς λησμονησιᾶς, δὲν θὰ σοῦ κακοφανῆ ἂν σ' αὐτὴ σπηλὴ ἔφθασα καὶ ἐγὼ μὲ αὐτὰ τὰ δοξασμένα πνεύματα.

Μὲ βάσανα ἦλθα γιὰ τὴν ἐπιθυμία πῶχω νὰ μάθω τί γίνεται στὸν τρομερὸν ἀέρα. Ὅλο τὸ ἔρεβος, μὲ ὅσα μυστήρια κι' ἂν ἔχῃ, θὰ φανερωθοῦνε στὸ τραγοῦδι ὅπου λαλεῖ ἕνας Θεός.

Σῦρε καὶ φέρε στὴ πονεμένη ψυχή μου γιὰ δῶρο τὴν Ἀλήθεια. Σὺ ξέρεις ποῦ στὲς καθαρὲς τὸ πρῶτο ταῖρι καὶ θεῖο εἶνε ἡ Ἀλήθεια.

Κι' ὡς τόσο, ἕως νὰ γυρίσῃς μὲ τὸ καλό, θὰ σκορπίσουμε στὴ γῆ δάφνες γιὰ νὰ περνᾷς σ' αὐτὴ καὶ ἡ Εὐρυδίκη.

Μετάφρασις ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

*) Ὁ αὐτοσχεδιαστὴς ποιητὴς Βοριώνης ἐλθὼν εἰς Κέρκυραν ηὐτοσχεδίαζεν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον Κερκύρας, τὴν ἑσπέραν τῆς 23ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1847. Ὁ Σολωμὸς τοῦ ἐπρότεινε ὡς θέμα τὸν Ὀρφέα διὰ τοῦ σονέττου τούτου.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΣΑΙΞΠΗΡΕΙΑ

Μεγάλην συζήτησιν προεκάλεσε ἓν περίεργον βιβλίον τοῦ Ἀβὲλ Λεφρὰν περὶ τῆς πατρότητος τῶν Σαιξπηρείων ἔργων. Τὰ ἀποδίδει ἐν μέρει εἰς τὸν Οὐίλλιαμ Στάνλεϋ, υἱὸν τοῦ κόμητος Ντέρμπυ. Ἡ γνώμη αὕτη ἐπολεμήθη καὶ ἐμυκτηρίσθη, ἀλλ' ὁ κ. Ντὲ Πουσὲλ τὴν ὑπεστήριξε. Κυρίως βασίζεται ἡ γνώμη τοῦ Λεφρὰν εἰς ἓν τῶν πρώτων ἔργων τοῦ Σαίξπηρ «Χαμένοι κόποι τοῦ ἔρωτος» τοῦ ὁποίου ἡ σκηνὴ ὑπόκειται εἰς Γαλλίαν καὶ τὰ πρόσωπα εἶνε Γάλλοι εὐπατρίδαι. Πῶς ὁ Σαίξπηρ ὅστις οὐδέποτε ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν γενέτειρον κωμόπολιν Στάνφορδ ἐγνώρισε τόσας λεπτομερείας; Ὁ Λεφρὰν ἀνακάλυψε ὅτι τὸ ἴδιον ἔτος ὁ Στάνλεϋ μετέβη εἰς Γαλλίαν, διὰ νὰ δώσῃ ἓν παράσημον εἰς τὸν Ἐρρῖκον Γ'. ὅπου ἐγνωρίσθη μὲ τὴν ἀριστοκρατίαν, τὰ ἤθη τῆς ὁποίας περιγράφει εἰς τὸ ἀνωτέρω ἔργον. Ἐκεῖ δὲ ἤκουσε τὸν τραγικὸν θάνατον τῆς δεσποινίδος ντὲ Τουρνὸν, συνεπείᾳ ἀτυχοῦς ἔρωτος, ὃν μετὰ τέσσαρα ἔτη ἐχρησιμοποίησε διὰ τὴν Ὀφηλίαν.

Ἄλλη συγκίνησις διὰ τοὺς Σαιξπηριστάς. Συντάκτης τοῦ «Μικροῦ Παρισινοῦ», ἐπισκεφθεὶς τὸ Στάντφορδ, ἐγνώρισεν ἕνα αὐθεντικὸν ἀπόγονον τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Ὀνομάζεται Ἄλφρεδ Θωμᾶς Σαίξπηρ Χὰρτ καὶ ὄχι μόνον δι' ἐγγράφων ἀποδεικνύει τὴν ἔνδοξον καταγωγήν του, ἀλλ' ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸν πρόγονόν του. Τὸ ἴδιον μέτωπον, τὸ ἴδιον σφηνοειδὲς γενάκι, τὰ ἴδια ζυγωματικά. Εἶναι εἷς μετριόφρων ἄνθρωπος, πτωχός, ὑπηρετήσας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ὡς ἐθελοντής. Ὁ Σαίξπηρ Χὰρτ εἶναι ἐργάτης μηχανουργός. Εἶναι βεβαίως ὑπερήφανος διὰ τὴν καταγωγήν του, ἀλλ' οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇ.

ΝΕΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὅλα σχεδὸν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ἀλλάζουν. Καιρὸς ἦτο νὰ ἀλλάξῃ καὶ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ νέος τύπος τοῦ ἀνθρώπου ἀνεκαλύφθη εἰς ἓν στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον τοῦ Λονδίνου. Εἶνε Καναδός στρατιώτης, ρωμαλέος, ἀλλὰ τελείως ἀναίσθητος. Δὲν ἔχει ἀπολύτως αἴσθησιν τοῦ πόνου· ὑπέστη ἕνδεκα ἐγχειρήσεις καὶ δὲν ἠννόησε τίποτε. Δὲν ἔχει ἀφήν. Δὲν διακρίνει μεταξὺ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ. Ἀγνοεῖ πότε κινεῖ τοὺς πόδας καὶ πότε τὰς χεῖρας. Δὲν ἔχει τὴν αἴσθησιν τῆς κοπώσεως, οὔτε τῆς πείνης ἢ τῆς δίψης. Δὲν ἔχει γεῦσιν. Δὲν ἔχει συναίσθησιν τῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν· ὁ θάνατος τῆς μητρός του τὸν ἄφησε τελείως ἀτάραχον. Δὲν ἔχει τέλος οὔτε ἐχθρους. Δὲν ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του, οὔτε τὸ σπίτι του. Καιετάχθη εἰς τὸν στρατὸν, διότι τὸν ἠνάγκασαν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς — μοναδικὸν φαινόμενον εἰς τὸν κόσμον — λύει μὲ τὴν ἀναισθησίαν του πολλὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Ἀφοῦ δὲν πεινᾷ καὶ δὲν διψᾷ εἰς αὐτὸν μάλιστα τὸν καιρὸν τῆς ὑπερτιμήσεως, δὲν ἔχει φίλους καὶ ἐχθροὺς—ἰδίως φίλους — δὲν πονεῖ, εἶνε ὁ ὑπεράνθρωπος ὄχι τοῦ Νίτσε, ἀλλ' ὁ ἰδανικὸς ὁ ὁποῖος θὰ λύσῃ τὸ ἄλυτον πρόβλημα τῆς δυσκόλου ζωῆς. Ἀλλὰ θὰ μπορῇ νὰ μεταδώσῃ φυσιολογικῶς τὰς ἰδιότητάς του διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μαγιὰ τῆς εὐτυχίας, ἀφοῦ ἡ ἀφὴ καὶ ἡ γεῦσις, τῶν ὁποίων στερεῖται, εἶνε δι' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πηγὴ ταλαιπωριῶν;

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Γαλλικῆς Μουσικολογικῆς Ἑταιρείας ἔγινε μία ἐνδιαφέρουσα ἀνακοίνωσις: Δύο Γάλλοι οἱ κ. κ. Ντὲ Σαὶν Φουᾶ καὶ Θεόδωρος ντὲ Βυζεβᾶ ἀνεκάλυψαν εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον ἀνέκδοτα ἔργα τοῦ Μπετόβεν. Ἡ ἱστορία τῶν χειρογράφων εἶνε ἀρκετὰ περιπετειώδης: Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας τὰ εἶχε χαρίσει εἰς τὸν Σουλτᾶνον τῆς Τουρκίας Ἀβδοὺλ Ἀζίζ, ὁ ὁποῖος πάλιν, πολὺ ὀλίγον ἐνδιαφερόμενος διὰ νότες, τὰ ἐχάρισεν εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς ὀρχήστρας του Γκουατέλλι μπέην. Ὁ υἱὸς τούτου, τὰ ἐπώλησεν εἰς ἕνα πλούσιον Ἄγγλον, τὸν Ἰουλιανὸν Μάρσαλ, τοῦ ὁποίου τέλλος ἡ συλλογὴ ἠγοράσθη ἀπὸ τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον.

Τὰ ἀνέκδοτα αὐτὰ ἔργα τοῦ Μπετόβεν εἶνε τὰ ἑξῆς: Ἕνα τρίο διὰ πιάνο, βιολὶ καὶ βιολοντσέλλο (ἀλλέγρο καὶ πρέστο εἰς ρέ, δυστυχῶς ἡμιτελές), μία γκαβότα εἰς φά, ἕνα ἀλλεγκρέττο εἰς σὶ μπεμόλ, ἡ ἀρχὴ ἑνὸς Πενθίμου ἐμβατηρίου, ὑπενθυμίζοντος τὴν περίφημον Ἡρωικὴν Συμφωνίαν, ἕνα ρόντο διὰ δύο χέρια, εἰς σὶ μπεμόλ—τὸ καλλίτερον ὅλων—κ' ἕνα μενουέττο, δι' ὀρχήστραν.

Ο ΝΤΑΝΤΑΪΣΜΟΣ

Εἰς τὴν ἥσυχον καὶ εἰρηνικὴν Ἑλβετίαν ἐνεφανίσθη μία σχολὴ τέχνης ἀνατρεπτικὴ τόσον ὥστε ὁ φουτουρισμὸς νὰ ὠχριᾷ. Ὠνομάσθη «Ντανταϊσμός». Ἡ σημασία τοῦ ὀνόματος ἄγνωστος. Οἱ Ντανταϊσταὶ ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των εἰς τὴν Ζυρίχην. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ἄγριον οὐρλίασμα καὶ μαξιλάρωμα ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου. Ἐκτὸς ἄλλων ἐξωφρενικῶν, ἓν ποίημα «ταὐτοχρονικὸν» ἀπηγγέλθη ἀπὸ εἴκοσι συγχρόνως πρόσωπα. Ἡ νέα σχολὴ χαρακτηρίζεται ὡς φιλολογικὸς μηδενισμὸς καὶ ἄρνησις τῶν νόμων τοῦ Καλοῦ.

Η ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ἂν οἱ Ἕλληνες, νεαροὶ καὶ παρήλικες, ἄρρενες καὶ θήλεις, ἔχουν τὴν μανίαν νὰ γράφουν, ἀδιαφόρως ἂν παρατάσσουν πεζὸν λόγον ἢ ἀραδιάζουν στίχους, οἱ Ἰάπωνες ὅμως γράφουν ποιήματα. Ἡ Ἰαπωνία εἶνε ἡ χώρα ἡ ὁποία—μετὰ τὴν Ἑλλάδα ἐν πάσῃ περιπτώσει—ἀριθμεῖ τοὺς περισσοτέρους ποιητάς. Ὁ Ἰάπων καθηγητὴς τοῦ Ἀνατολικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Νεαπόλεως Χαρουκίτσι Σκιμόϊ γράφει εἰς μίαν φιλολογικὴν ἐπιθεώρησιν ὅτι εἰς τὴν χώραν του, χώραν φιλολογικοῦ κομμουνισμοῦ, ἡ ποίησις εἶνε κοινὸν κτῆμα, εὐκολώτερον ἀπὸ τὸν πεζὸν λόγον. «Εἰς τὸ σπίτι μου, εἰς τὸ Τόκιο—γράφει—ἔχω ἕνα παλαιὸν ὑπηρέτην, ὁ ὁποῖος δὲν ξέρει νὰ χαράξῃ τὸ ὄνομά του εἰς τὸ χαρτί. Ἐν τούτοις συνθέτει ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ στίχους».

Κάποτε ὁ αὐτοκράτωρ προεκήρυξεν ἕνα ποιητικὸν διαγωνισμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον μετέσχον πενῆντα χιλιάδες τῶν ὑπηκόων του.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΖΟΥΛΟΥ

Ἡ σοφία δὲν βρίσκεται στὰ μάτια, ἀλλὰ μέσα στὸ κεφάλι.

— Ἡ Ὁμιλία εἶνε ἀδελφὴ τοῦ Δρόμου.

— Τὸ τσακάλι λέει: Εἶμαι γρήγορο στὰ πόδια» μὰ οἱ κάμποι λένε: «Μὰ ἐμεῖς εἴμαστε ἀπέραντοι».

— Συμφορὰ καὶ χλευασμὸς πᾶνε χειροπιαστά.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Τὸ σύννεφον εἶνε ἕνας εὐγενέστατος καβαλιέρος συνοδεύων ὅλας τὰς μικρὰς προσπαθείας μας ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ δρόμου του».

«Γκρέκο» εἰς τὸν Β.Τ.

Ἀπὸ τὸν ἀνεξάντλητον εἰς γραμματικοὺς μαργαρίτας «Νουμᾶν»· «Οἱ κύριοι παράγοντες κηρύχνουνται ἐνάντιοι της....

Ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἐθν.» «Τὴν εὗρεν τυμένην μὲ μίαν μπλοῦζαν χρώματος ψύλλου».

Ἀπὸ χρονογράφημα τοῦ κ. Μπρ. εἰς τὸν «Ε. Τ.» «Τὸ μαγγανοπήγαδον ἁπλώνει εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτὸς τὴν μυστικοπαθῆ μονωδίαν τῆς ἀντλήσεως».

Ἀπὸ χρονογράφημα τοῦ Χ. εἰς τὸν Νεολόγον «Πλάγι εἰς αὐτὰ φαντάζει ἡ σεμνὴ ντομάτα».

Ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Κόσμος». «Θὰ γελάσουν καὶ θὰ κλαύσουν ρωσσιστί».

«Ἦσαν τὰ συμβολικὰ ἄστρα κλώθοντα ἀδιακόπως μὲ τὸ μετάξι τους τὸν πέπλον τῆς μακρυνῆς ἀνατολῆς». Χρονογράφημα τοῦ Β. Τ.

Καὶ ἓν τυπογραφικὸν λάθος:

»Ἡ κρίσις τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς πρὸς πλήρωσιν τῶν ἐκτάκτων κερδῶν αὐτῆς, ἀνεβλήθη».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Συνθῆκαι καὶ ἄνθρωποι — Ἡ πραγματικὴ εἰρήνη. — Τὸ Τραγοῦδι τῆς μόδας. — Ἐν συμπέρασμα. — Ὁ ποιητὴς τοῦ αἰθέρος καὶ ἡ πολιτική. — Ἀπὸ Ρώμης εἰς Ἰαπωνίαν. — Τὸ τέλος τοῦ κόσμου. — Ὁ πρωθιερεὺς τοῦ Λονδίνου. — Πρωτότυπος ἀνδριάς.

Τὰ μεταπολεμικὰ ζητήματα ἔχουν τόσον ἐνδιαφέρον, ὅσον εἶχε καὶ ὁ πόλεμος. Μολονότι δὲ ἡ εἰρήνη ὑπεγράφη, τὰ κοινωνικὰ προβλήματα ὀρθοῦνται πάντοτε ἀπειλητικά. Θὰ δημιουργηθῇ νέος κόσμος; Ἀλλά, πῶς; Ὑπάρχουν ἢ θὰ ὑπάρξουν νέοι ἄνθρωποι μὲ νέας κατευθύνσεις, ἢ θὰ ἔχωμεν ἀντίγραφα τῶν παλαιῶν; Οἱ ὅροι τῶν συνθηκῶν εἶνε νεκροὶ τύποι χωρὶς τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὶ εἶνε οἱ δημιουργοὶ καὶ ἔχει ἀνάγκην ἡ ἀνθρωπότης ἠθικοῦ ἀνακαινισμοῦ. Ἀπολυταρχισμοί, καὶ διπλωματίαι, καὶ προσωπολατρεῖαι, καὶ ἐξοπλισμοί, καὶ κατακτήσεις, καὶ μίση πρέπει νὰ κατρακυλίσουν εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία καὶ ἰσότης τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλλονται ἐπὶ αἰῶνας οἱ διευθύνοντες τὸν κόσμον δὲν θὰ ὑπάρξουν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνυψωθῇ ἡ λαϊκὴ συνείδησις. Ἡ εἰρήνη θὰ εἶνε διαρκὴς ὄχι ἐὰν γίνωνται συμμαχίαι, ἀμυντικαὶ ἔστω, ἀλλ' ἐὰν ἐξασφαλισθῇ ἡ ἱκανοποιητικὴ ἐργασία, ἡ ἐπάρκεια τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ πρόοδος τῆς παραγωγῆς. Ἡ διανοητικότης, ἰδοὺ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ πραγματικὴ νίκη, ἡ ὁποία θὰ εἶνε καρπὸς τοῦ πυρίνου κατακλυσμοῦ τοῦ 1914—1918 θὰ ὀφείλεται εἰς τὸ πνεῦμα, τὸ δημιουργὸν νέου πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς ὄχι κοπιώδους, ἀλλὰ μεθοδικῆς. Ὅλοι νὰ ἐργάζωνται, ἔστω καὶ ὀλιγώτερον.

Ἰδοὺ ἡ ἐξασφάλισις τῆς παγκοσμίου εὐδαιμονίας.

⁂

Μὲ μεγάλην εὐκολίαν τὸ λαϊκὸ αὐτὶ δέχεται μίαν μελῳδίαν, ἡ ὁποία γίνεται ἀμέσως τραγοῦδι τῆς μόδας καὶ τὸ ὁποῖον καταχρηστικῶς λέγεται λαϊκὸ τραγοῦδι. Διότι ἡ διάρκεια τῆς κυριαρχίας του εἶνε σύντομος. Τὸ πλῆθος ἀποστέργει τὴν μονοτονίαν εἰς διάστημα δύο ἐτῶν ἐκυκλοφόρησαν ἐπιμόνως καὶ θριαμβευτικῶς εἰς τὰ θέατρα καὶ εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὰ σαλόνια καὶ τὰ χαμόσπιτα, εἰς ἑστιάσεις καὶ εἰς ταβερνεῖα, τὰ ἐμβατήρια τῶν δύο καθεστώτων, τὸ Σφῖξε με, ἡ Κόρη τῶν κυμάτων, ἡ Τυφλὴ τραγουδίστρια, οἱ Μεθυσμένοι, ἡ Σαμιώτισσα, καὶ τώρα τὸ Παναστάμ, τὸ ὁποῖον μᾶς ἔφερεν ὁ Ρωσσικὸς θίασος ποικιλιῶν, καὶ ὅλοι νομίζουν ὅτι εἶνε Ρωσσικὸ τραγοῦδι, ἐνῷ εἶνε ἁπλούστατα Βιεννέζικης ὀπερέττας τραγοῦδι μὲ τὰ ἴδια λόγια, ψαλλόμενον κατὰ τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν, εἰς ὅλα τὰ καμπαρὲ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστροουγγαρίας, ὅθεν οἱ Ρῶσσοι τὸ παρέλαβον. Ἀλλ' ἐδῶ ἐπολιτογραφήθη μὲ τὸν Ρωσσικὸν τίτλον, ὅστις σημαίνει «Τὴν νύχτα».

Τὸ σημείωμα αὐτὸ σκοπὸν ἔχει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ ὤμορφα τραγούδια κάμουν συχνὰ περιοδείας καὶ βαθμηδὸν ἡ ἀρχικὴ προέλευσίς των χάνεται μέσα εἰς τὴν δημοτικότητά των. Δι' αὐτὸ ὅταν λέγωμεν λαϊκὰ τραγούδια, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν ὅτι ὅλα εἶνε δημιουργήματα τῆς λαϊκῆς ψυχῆς.

⁂

Sic transit! Ὁ ὑπερθορυβήσας καὶ εἰς ὑπεραιθέρια ὕψη διά τε τῆς φαντασίας καὶ τοῦ ἀεροπλάνου ἀρθεὶς Δ' Ἀννούντσιο ὑπέστη ἐξευτελιστικὴν ἐπίθεσιν ἐν τῇ Ἰταλικῇ Βουλῇ. «Θὰ ἠθχετό τις νὰ ἀπέθνησκε ὁ Δ' Ἀννούντσιο πολεμῶν—εἶπεν ὁ βουλευτὴς Φέρρι—παρὰ νὰ διαπράξῃ μίαν ἀτιμίαν κατὰ τῆς πατρίδος του. Διότι ἀτιμία εἶνε ὅ,τι εἶπε διὰ μίαν κυρίαν (τὴν κ. Οὐΐλσωνος) ὅτι εἶχεν ἐραστὰς Γιουγκοσλαύους, αὐτὸς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐκμεταλλευτὴς τῶν γυναικῶν». Καὶ ὁ ταῦτα εἰπὼν ῥήτωρ ἐχειροτονήθη. Τὸν ποιητὴν καὶ ἀπόστρατον ἤδη ἀξιωματικὸν κανεὶς βουλευτὴς δὲν ἐτόλμησε νὰ ὑπερασπισθῇ. Καὶ αὐτὸς τώρα ἀπεφάσισε νὰ ἀποφύγῃ οἱανδήποτε ἀνάμιξιν εἰς τὴν πολιτικήν, νὰ προετοιμασθῇ δὲ διὰ τὸ μέγα ἐναέριον ταξείδιον, τὸ ὁποῖον σκέπτεται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀπὸ Ρώμης εἰς Ἰαπωνίαν.

⁂

Μετανοεῖτε καὶ προσεύχεσθε! Ἤγγικεν ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου. Τὴν ἐξήγγειλεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ πρωθιερεὺς τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ Λονδίνου, Γουέμπ Πέπλοε. Μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου ὥρισε τὸν βίον τῆς γῆς. Ὁ προφήτης πρωθιερεὺς εἶνε 82 ἐτῶν, ἐν ἡλικίᾳ δὲ 60 ἐτῶν ἔλαβε μέρος εἰς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας καὶ ἐνίκησε εἰς τὸ ἅλμα εἰς ὕψος. Τὸ ὕψος ὅμως τῆς φαντασίας του ὑπερβαίνει τὸν ἀθλητισμὸν τοῦ κοντοῦ τὸν ὁποῖον μὲ ὅλα του τὰ ῥάσα καὶ τὰ 60 χρόνια ὑπερεπήδησε. Ἐν τούτοις ἂς μὴ ἀνησυχήσῃ ἡ ὑδρόγειος. Τὸ μόνον ἀσφαλὲς τέλος εἶνε τῆς ζωῆς ὄχι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τῆς ἰδικῆς του, ἀφοῦ φέρει ἐπὶ τῆς σεβαστῆς ῥάχεώς του τὸ φορτίον 82 ὁλοκλήρων ἐτῶν!

⁂

Ὁ Μπολσεβικισμὸς δὲν ἀφῆκεν οὔτε τὴν τέχνην ἄθικτον. Ἡ ἀγρία μεγαλοφυΐα του ἐξεδηλώθη καὶ εἰς τοὺς ἀνδριάντας. Τὰ Σοβιὲτ τῆς πόλεως Ταμπὼφ ἀπεφάσισαν νὰ ἀνεγείρουν ἀνδριάντα, εἰς ποῖον νομίζετε; Εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην! Οἱ θεοσεβεῖς αὐτοὶ Ρῶσσοι διατὶ ἀρά γε θέλουν νὰ τιμήσουν τὸν προδότην τοῦ Χριστοῦ; Μυστήριον! Δὲν τοῦ φθάνει ὁ ἀπαγχονισμός, θέλει καὶ ἀνδριάντα; Καὶ δὲν θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἄλλον μαθητὴν τοῦ Ἰησοῦ, τὸν Θωμᾶν; Ὅσον καὶ ἂν πιστεύουν τὰ Σοβιὲτ εἰς τὴν ἐπικράτησίν των, αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι ὁ πολιοῦχός των.

ΔΑΦΝΙΣ

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐν Παρισίοις, ἐξέλεξε, μετ' ἄλλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ἑταῖρον τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ὃν καὶ ἐδεξιώθη ἐν ἐπισήμῳ συνεδρίᾳ, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ρουζβελτ. Ἐπίσης ἀνεκηρύχθη οὗτος καὶ ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης.

— Ἡ κατάργησις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐξετάσεως τῶν Ἑλληνικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὀξφόρδης, ἐπέφερε μεταξὺ τῶν θαυμαστῶν τῆς κλασικῆς παιδεύσεως, ἀναστάτωσιν καὶ διαμαρτυρίας. Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου διὰ πλειοψηφίας 6 ψήφων καθιέρωσε καὶ πάλιν ὑποχρεωτικὸν τὸ μάθημα τῆς Ἑλληνικῆς.

— Ἐν Παρισίοις ἐδόθη συναυλία ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ μεταβάντος πρὸς σπουδὰς βιολιστοῦ κ. Φρ. Βολωνίνη, συμπράξει τοῦ βιολονσελίστα κ. Παπαδημητρίου. Τὸ παίξιμον τοῦ νεαροῦ βιολιστοῦ ἐνθυμίζει κατὰ τοὺς Γάλλους κριτικοὺς τὸν Τιμπὼ καὶ τὸν Κράϊσλερ. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐτίμησε τὴν συναυλίαν, συγχαρεὶς τὸν Ἕλληνα καλλιτέχνην.

— Ἐδημοσιεύθη ἐν Παρισίοις τόμος ποιημάτων τοῦ Ροστὰν ὑπὸ τὸν τίτλον «Le vol de la Marseillaise». Τὰ περισσότερα εἶνε ἀνέκδοτα, ὅλα δὲ ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸν πόλεμον. Εἶνε μέρος σειρᾶς, ἣν ὁ ποιητὴς ἐσκόπει νὰ συμπληρώσῃ.

— Ὁ διάσημος Ἰταλὸς γλύπτης κ. Ἀπολλόνι διωρίσθη δήμαρχος Ρώμης, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρίγκηπος Κολλόνα, παραιτηθέντος.

— Ὁ γνωστὸς Ἄγγλος φιλέλλην δημοσιολόγος κ. Πέμπερ Ρίηβς ἐν διαλέξει του εἰς τὸ Β κολλέγιον τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου ἐξῆρε τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ζωτικότητα τοῦ συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ.

— Οἱ Γερμανοὶ ἀποχωροῦντες ἐκ τοῦ Σλέσβιγκ, ὅπερ παρεχωρήθη εἰς τὴν Δανίαν, συναπεκόμισαν καὶ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βίσμαρκ.

— «Ἡ Γαλλικὴ Κωμῳδία» ἐδέχθη νὰ παίξῃ τὸν «Ἐχθρὸν τοῦ λαοῦ» τοῦ Ἴψεν. Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Νορβηγὸς δραματουργὸς ἐμφανίζεται εἰς τὸ πρῶτον ἐπίσημον Γαλλικὸν θέατρον, ὅπου δὲν παίζονται ξένα ἔργα ἐκτὸς κλασικῶν, ἤτοι τῶν Ἑλλήνων τραγικῶν καὶ τοῦ Σαίξπηρ.

— Τὸ χιλιόδραχμον βραβεῖον τῆς «Association de la Critique» τῶν Παρισίων, ἀπενεμήθη, ἐφέτος εἰς τὸν κ. G. le Cardonnel, διὰ τὰς κριτικάς του ἐργασίας, τὸ δὲ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς αὐτῆς ἑταιρείας εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ φονευθέντος κατὰ τὸν πόλεμον Πέτρου Ζιλμπέρ, συγγραφέως τοῦ ἔργου «La Forêt des Cippes».

— Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου Νόμπελ τῆς φιλολογίας, τῆς φυσικῆς, χημείας καὶ ἰατρικῆς διὰ τὸ 1919 ἀνεβλήθη ὡς καὶ τοῦ μὴ ἀπονεμηθέντος ἔτι βραβείου τοῦ 1918, διὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1920.

— Τὸ μέγα βραβεῖον ἐκ 10 000 φρ. διὰ τὴν φιλολογίαν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἀπενεμήθη εἰς τοὺς Jerôme καὶ Tharaud, διὰ τὴν συνολικὴν των ἐργασίαν καὶ τὸ βραβεῖον τοῦ μυθιστορήματος ἐκ 5,000 εἰς τὸν Benoit διὰ τὸ μυθιστόρημά του L' Atlantide.

— Ἀπέθανεν ὁ Victor Segalen, πολύτροπος φιλολογικὴ φυσιογνωμία. Ἰατρὸς τοῦ ναυτικοῦ, ἀρχαιολόγος, μυθιστοριογράφος, δραματουργός, ἐξερευνητής, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ποιητής. Τὸ σπουδαιότερον ἔργον του εἶνε τὸ παράδοξον καὶ δυνατὸν μυθιστόρημά του «Les Immemoriaux» ἐκδοθὲν τῷ 1907. Τὰ ἔργα του «Stéles» καὶ «Peintures» εἶνε ἐπίσης ἐνδιαφέροντα. Ἀφίνει πολλὰ ἀνέκδοτα ἔργα, ἐν οἷς καὶ μέγα σύγγραμμα περὶ τῆς Κινεζικῆς γλυπτικῆς, ἣν ἔγραψε κατόπιν τριῶν ταξειδίων εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν καὶ ἓν δρᾶμα τὸν «Ὀρφέα» τοῦ ὁποίου τὴν μουσικὴν εἶχεν ἀναλάβῃ νὰ γράψῃ ὁ Δεμπυσσύ.

— Ἑορτάσθη ἐν Ἀμερικῇ ἡ ἑκατονταετηρὶς τῆς γεννήσεως του μεγάλου Ἀμερικανοῦ ποιητοῦ Οὐὼλτ Οὐΐτμαν. Ἦτο ὁ κατ' ἐξοχὴν ψάλτης τῆς νεότητος, τῆς ὑγιοῦς ζωῆς, τῆς ἰσότη-

τος. Τὸ βιβλίον του «Φύλλα τῆς χλόης» εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφει τὴν ζωήν του, εἶνε ἓν ἀριστούργημα, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γλώσσας μετ·φρασθῇ. Ἦτο τόσον ἀφιλοχρήματος, ὥστε κάποτε ἐπείνασε. Ὑπάρχουν σωματεῖα φέροντα τὸ ὄνομά του καὶ εἰδικὸν περιοδικὸν ἐκδίδεται ἀφιερωμένον εἰς τὴν μελέτην τῶν ἔργων του. Μόνον ἐν Ἑλλάδι ὁ Οὐΐτμαν εἶνε ἄγνωστος.

— Ἀπέθανεν ὁ Γάλλος συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος Henri Beauclair, ἐν ἡλικίᾳ 58 ἐτῶν. Ἀφίνει ἔργα τὰ ὁποῖα ἤρεσαν πολύ. Ἰδοὺ οἱ τίτλοι τῶν σπουδαιοτέρων. La ferme à Goron. —Ohé l' artiste.—Le Eternelle chancon.—Les Horizontales.—Pentecôte.—Tapis vert. Τὸ ἀνώτερον ὅμως ὅλων τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν γραμμάτων εἶνε τὸ συμπαθέστατον ἔργον του Les Déliquescences d' Adoré Floupette.

— Ἡ Ἀκαδημία Γκονκοὺρ ἐξέλεξε ὡς μέλος αὐτῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποθανόντος Πὼλ Μαργκερὶτ τὸν Emile Berjerat διὰ ψήφων 6 κατὰ 3. Ὁ ἐκλεγεὶς εἶνε μυθιστοριογράφος, ποιητής, δραματικὸς καὶ χρονογράφος. Ἐγεννήθη τῷ 1845. Συνεργάσθη εἰς ἐφημερίδας καὶ ἔχει ἐκδώσῃ περὶ τοὺς 20 τόμους.

— Πρωτοβουλίᾳ τῆς Παρισινῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῆς τῶν Ἠθικοπολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ συμμετοχῇ τῶν Ἀκαδημιῶν Ἀμερικῆς, Βελγίου, Ἰταλίας, Ρουμανίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰαπωνίας ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις Ἐπιστημονικῆς ὁμοσπονδίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀκαδημαϊκὴ Ἕνωσις». Σκοπὸς αὐτῆς ἔρευναι καὶ δημοσιεύσεις φιλολογικαί, ἱστορικαί, ἐπιστημονικαὶ καὶ πολιτικαί.

— Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου ἐξέλεξεν ὡς πρῶτον καθηγητὴν διὰ τὴν ἕδραν τῆς Νεοελληνικῆς καὶ Βυζαντινῆς φιλολογίας, εις τὸ Κίγκς Κόλετζ, τὸν κ. Ἄρνολδ Τόϋμπη, πρώην ἑταῖρον τοῦ Κολλεγίου Μπέλλιολ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης. Ὁ κ. Τόϋμπη ἐταξείδευσεεν ἄλλοτε εἰς Ἑλλάδα καὶ Κρήτην, ἐδημοσίευσε δὲ διαφόρους ἱστορικὰς μελέτας περὶ Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐγγὺς Ἀνατολῆς.

— Εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῶν Παρισίων ὑπεβλήθη πρότασις ὅπως ἀπαλλαγῇ ἡ πόλις ἀπὸ τὰ ἄτεχνα ἀγάλματα, τὰ ὁποῖα τὴν ἀσχημίζουν. Εἶνε δὲ αὐτὰ πενῆντα περίπου, ἐπροτάθη δὲ νὰ ἐξορισθοῦν εἰς τὰ βάθη τῶν μουσείων ἢ εἰς ἀποκέντρους συνοικίας, διὰ νὰ μὴ προσβάλουν συχνὰ καὶ ἐπίμονα, ἱστάμενα εἰς τὰ κέντρα, τὸ αἴσθημα τοῦ Καλοῦ.

— Εἰς τὸ Παρίσι ἱδρύθη ἕνα θέατρον, τὸ ὁποῖον θὰ παίξῃ τὰ ἔργα τῶν ἀγνώστων καὶ νεαρῶν συγγραφέων, ποὺ δὲν κατώρθωσαν νὰ παραβιάσουν τὰς πύλας τῶν μεγάλων θεάτρων. Ἐπωνομάσθη Τὸ Σανίδωμα (Le Tréteau) οἱ δὲ ἱδρυταί του χ. κ. Ζὰν Λαμπυσκιὲρ καὶ Ἀνδρέας Λάν, φιλοδοξοῦν νὰ ἀναστήσουν τὰς παλαιὰς φτλολογικὰς μάχας, μὲ ὅλην τὴν δριμύτητά των. Ἄρα γε οἱ νέοι τοῦ «Σανιδώματος» ἔχουν τὸν σκοπὸν νὰ ἐπιβληθοῦν διὰ τῆς . . . . σανίδος ;

— Εἰς τὴν «Γαλλικὴν Κωμῳδίαν» ἐπαίχθη ὡς ἔργον ἐπίκαιρον ἡ τραγῳδίαι τοῦ Αἰσχύλου οἱ «Πέρσαι».

— Ἡ «Opéra Comique» ἑώρτασε τὴν χιλιοστὴν παράστασιν τῆς Manon τοῦ Μασσενέ, ἥτις παρεστάθη τὸ πρῶτον τὴν 19ην Ἰανουαρίου τοῦ 1904.

— Ὁ τιμῶν ἐν Εὐρώπῃ τὴν Ἑλλην. τέχνην ἔξοχος βιολιστὴς κ. Ἀνεμογιάννης ἔδωσε συναυλίαν λίαν ἐπιτυχῆ εἰς Λονδῖνον. Ἐξετέλεσε καὶ τὴν περίφημον ἰδικήν του βουκολικὴν σύνθεσιν. Ἡ κ. Ἀνεμογιάννη ἐτραγούδησεν ἐκλεκτὰ τεμάχια μεγάλων συνθετῶν, ὡς καὶ Γαλλικὰ τραγούδια τοῦ ΙΗ' αἰῶνος.

— Ἡ Ἀγγλία θὰ ἑορτάσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ Τζὼν Ράσκιν, τοῦ φιλοσόφου τῆς ἁπλῆς ζωῆς.

— Εἰς Παρισίους θὰ διοργανωθῇ Ἔκθεσις καλλιτεχνικὴ τῷ 1922 ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς Συμμάχους καὶ οὐδετέρους.

— Ἡ περίφημος εἰκὼν «Τραγικὴ Μοῦσα» τοῦ Ἄγγλου ζωγράφου Ρέϋνολδς, ἐπωλήθη ἐν Λονδίνῳ ἀντὶ 54,000 Ἀγγλικῶν λιρῶν, ποσὸν τὸ ὁποῖον οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐπληρώθη δι' Ἀγγλικὴν εἰκόνα.

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

— Καὶ ὅμως μὲ ὅλην τὴν ἀγραμματοσύνην του ὁ νέος αὐτὸς θὰ πάῃ ψηλά.

— Πῶς ;

— Κατετάχθη ἀεροπόρος.

⁂

Ἕνας Γαλλομαθὴς ὁμιλεῖ χειρονομῶν, ἐπὶ φλέγοντος ζητήματος·

— Μὴ κάνεις ζωηρὰς χειρονομίας, σὲ παρακαλῶ, γιατί εἶνε ἀφόρητη ἡ ζέστ.

⁂

Αἱ καλαὶ φίλαι.

— Τί κολακείες ποῦ ξέρουν αὐτοὶ οἱ ζητιάνοι. Πρὸ ὀλίγου ἕνας τυφλὸς μοῦ εἶπε : «Ὡραία μου κυρία, δόστε μου μιὰ δεκάρα !»

— Ἄ, τὸν κατεργάρη. Σοῦ τὸ εἶπε γιὰ νὰ πιστέψῃς ὅτι πράγματι εἶνε τυφλός.

⁂

Ὁμιλοῦν διὰ τὰ νέα ἀναγνωστικὰ βιβλία.

— Εἶνε τρομερὸν πρᾶγμα ἡ διγλωσσία. ..

— Εἶσθε καθηγητής ;

— Ὄχι ἀλλὰ ἔχω γυναῖκα καὶ πενθεράν.

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

«Γυναῖκα—Διάβολος», δρᾶμα τοῦ Καρόλου Σαίνχερρ. Ἀποδεικνύει τὴν γυναικείαν δύναμιν ἐπὶ τοῦ ἀνδρός. Ἂν καὶ πεντάπρακτον, τρία μόνον πρόσωπα παρουσιάζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁλόκληρον δὲ τὸ ἔργον παίζεται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ δωμάτιον. Ὁ ἄνδρας, ἡ γυναῖκα του, ὁ κυνηγός. Ὁ ἄνδρας εἶνε ἕνας λαθρέμπορος, φιλάσθενος καὶ φιλοχρήματος. Ὁ κυνηγὸς εἶνε ὁ νέος, ὁ δυνατός, ὁ ἐραστής. Ἡ γυναῖκα κατωρθώνει καὶ παίζῃ καὶ τοὺς δύο ζητοῦντας νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν ὡς ὄργανον ὁ μὲν ἄνδρας της διὰ νὰ ἐνεργῇ τὸ λαθρεμπόριον καὶ πρὸς τοῦτο τὴν παρακινεῖ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ αὐτή, νὰ ἐρωτοτροπῇ μὲ τὸν κυνηγὸν τὸν καταδιώκοντα τὸ λαθρεμπόριον. Ὁ δὲ κυνηγὸς, ὅπως ἐπιτύχῃ προαγωγὴν ἐπωφελεῖται τῆς πονηρᾶς προθυμίας τῆς γυναικὸς, ἥτις τοῦ ἀποκαλύπτει τὰ λαθραῖα. Ἀλλ' ἡ γυναῖκα ὀρθοῦται ὑπερήφανος πρὸ τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγωισμοῦ. Εἰς τὸν κυνηγὸν ἐνῷ φαίνεται ὅτι παραδίδεται, τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ κυνηγὸς τὴν ἐπιθυμεῖ, ἐκείνη πάντοτε ξεφεύγει. Ὁ ἄνδρας της ζηλεύει βλέπων εἰς τὸ τέλος ὅτι ἡ γυναῖκα του ἑλκύεται πρὸς τὸν κυνηγόν. Καὶ κατόπιν πολλῶν ταλαντεύσεων καὶ ἐλιγμῶν περὶ τοὺς ὁποίους στρέφεται τὸ συμφέρον τοῦ ἀνδρός, ἡ ἐρωτοτροπία τοῦ κυνηγοῦ, ἡ δολιότης τῆς γυναικός, καταλήγει τὸ ἔργον εἰς δραματικὸν τέλος. Ἡ γυναῖκα μεθᾶ τὸν κυνηγόν, ὅστις ἐν στιγμῇ ζηλοτύπου παραφορᾶς τοῦ ἀνδρός, τὸν σκοτώνει. Παρὰ τὸ πτῶμα, σωριάζεται ὁ μεθυσμένος φονεύς, ἐνῷ ὑπεράνω αὐτῶν, ἡ ἠθικὴ αὐτουργὸς τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου καὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐραστοῦ, ἡ γυναῖκα ἡ ὁποία δὲν ἠγάπησε οὔτε τὸν ἕνα οὔτε τὸν ἄλλον, ἀλλὰ τοὺς ἐξεδικήθη, ἐξαγγέλλει τὴν ῥῆσιν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν θέσιν τοῦ ἔργου : «Πειὸ ψηλὰ ἀπὸ τοὺς ἄνδρας στέκει ἡ γυναῖκα».

Τὸ ἔργον ἐνθυμίζει κάπως τὴν «Τερέζα Ρακὲν» τοῦ Ζολᾶ, εἶνε μακρὸν, ἄνευ πλοκῆς, τὰ δὲ πρόσωπα ὀλίγα καὶ χωρὶς δρᾶσιν· ἐν τούτοις, προκαλεῖ ζωηρότατον τὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ διάλογος πολὺ ἔξυπνος καὶ χαριτωμένος. Ἡ δ. Κοτοπούλη, ὁ κ. Μυρὰτ καὶ ὁ μετὰ μακρὰν ἐκ τῆς σκηνῆς ἀπουσίαν ἐμφανισθεὶς πάλιν κ. Β. Ἀργυρόπουλος, ἀπετέλεσαν μίαν τριπλῆν συμμαχίαν ἐπιτυχίας μεγάλης. Ἡ δ. Κοτοπούλη ἀπέδειξεν ὅλην τὴν τέχνην της εἰς τὸν ἐπαμφοτερίζοντα ρόλον της, ἕνα ρόλον ἀληθινῆς ὑποκρίσεως. Ὁ κ. Μυρὰτ ἔπαιξεν ὡς σύζυγος μὲ πολλὴν ψυχολογίαν καὶ φυσικότητα, ὁ δὲ κ. Ἀργυρόπουλος παρουσίασε ἕνα κυνηγόν, ὅπως θὰ τὸν ἐφαντάσθη ὁ συγγραφεὺς, εὔσωμον καὶ εὐπρόσωπον. Εἰς τὰς μεταπτώσεις ἰδίως ὑπῆρξε δεξιώτατος.

«Οἱ δίδυμες» εὐφυεστάτη καὶ λεπτὴ κωμῳδία τοῦ Λουδ. Φούλντα. Ἡ ὑπόθεσις δὲν ἔχει πολλὴν πρωτοτυπίαν, ἀλλ' ἀρκετὸν ἐνδιαφέρον. Ἡ σύζυγος ὑποδύεται πρόσωπον ἄλλης γυναικὸς διὰ νὰ ἑλκύσῃ μὲ τὰ νέα της προτερήματα τὸν παραλυμένον σύζυγόν της καὶ τὸν κρατήσῃ πλησίον της. Εἰς τὰς δύο τελευταίας πράξεις παρουσιάζεται ὡς ἀδελφή της, μὲ τὴν ὁποίαν ὡς δίδυμος ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα. Ὁ σκηνικὸς διάκοσμος πολὺ καλαίσθητος. Ἡ δ. Κοτοπούλη εἰς τὸν δυσκολώτατον ρόλον της σκορπίζει γέλωτας.

«Ὁ δαίμονας τῆς γῆς» τραγῳδία τοῦ Γερμανοῦ Βέντεκεν. Ὁ Δαίμονας εἶνε ἡ αἰωνία γυναῖκα ἥτις εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ, τὸ ὁποῖον πλησιάζει ἐν τῇ ἀνελίξει του τὸν κινηματογράφον, ἐκδηλοῦται ὑπὸ τὴν σατανικωτέραν μορφὴν τῆς καταστροφῆς. Δολοφονεῖ τρεῖς συζύγους διὰ νὰ κυριαρχήσῃ ἡ θέλησίς της. Ἡ δ. Κοτοπούλη ὡς θῆλυς πειρασμὸς ἐνεσάρκωσε τὸν ρόλον τὸν δυνατὸν εἰς ἀπόδοσιν, μὲ μεγάλην τέχνην. Κάλλιστοι καὶ οἱ κ. κ. Μυρὰτ καὶ Ἀργυρόπουλος.

Ἡ «Χαϊδεμένη», νέον ἔργον τοῦ Φρονταῖ, τοῦ συγγραφέως τῆς «Μονμάρτης». Ἡ Χαϊδεμένη εἶνε μιὰ κόρη φιλάρεσκος καὶ πείσμων, ἡ ὁποία ἀγαπᾷ ἐμμανῶς ἕνα ζωγράφον, τέλειον τύπον μποέμ. Τὸ ἔργον αὐτὸ γρήγορα κατεβιβάσθη ἀπὸ τὸ πρόγραμμα.

«Ὁ Ἴλιγγος» δρᾶμα τοῦ Μαρσὲλ Προβένς· Ἡ ἡρωΐς ἐπαναστατεῖ κατὰ τοῦ ἀνδρός της, ἐπανακτᾷ τὸ ἐγώ·της, σπάζει τὰ δεσμὰ τοῦ γάμου, ἐγκαταλείπει τὸν σύζυγόν της καὶ δραπετεύει μὲ τὸν ἐραστήν της, γνωστὸν κατακτητήν, ποιητὴν καὶ μυθιστοριογράφον. Ἀλλ' αὐτὸς εἶνε ἕνας ἀνήθικος, συναισθάνεται τὴν

δυστυχίαν της καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸν σύζυγόν της. Τὴν σύζυγον ὑπεδύθη ἡ δ. Κοτοπούλη, τὸν σύζυγον ὁ κ. Ροζάν, τὸν ἐραστὴν ὁ κ. Παλαιολόγος.

Καὶ ἓν ἀξιοσημείωτον γεγονός. Ἡ παλαίμαχος κ. Ἑλένη Κοτοπούλη, ἡ ἀμίμητος ὡς γρηὰ Φροσὰρ εἰς τὰς «Δύο Ὀρφανάς», ἐπανέλαβε τὸν θαυμάσιον ρόλον της ἀκριβῶς μετὰ 40 ἔτη ἀφ' ὅτου τὸν ἐδημιούργησε. Αἱ ἐκδηλώσεις ὑπῆρξαν τόσον θερμαί, ὥστε ὁ θίασος ἀπεφάσισε νὰ παίξῃ καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ παλαιοῦ δραματολογίου.

Ἡ κωμωδία τοῦ Ἄγγλου Ζερὸμ «Μὶς Χὸψ» εἶναι χαριτωμένη καὶ πολὺ διδακτική. Ἕνας Ἄγγλος κατορθώνει νὰ χαλιναγωγήσῃ μίαν ἐκκεντρικὴν γυναῖκα, ἐχθρὰν τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ γάμου τὴν ὁποίαν ὅλοι φοβοῦνται καὶ νὰ τὴν ὑποτάξῃ εἰς τὰ δεσμὰ τῆς λογικῆς. Ἡ κωμωδία αὕτη εἶχε παιχθῇ πρὸ δεκαπενταετίας ἀπὸ τοῦ θιάσου Σαγιώρ. Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ὡς τιθασσευτὴς πολὺ καλός, ἀντάξιος τῆς δ. Κοτοπούλη ὡς σουφραζέττας.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΥΒΕΛΗΣ

Τὸ τρίπρακτον πολεμικὸν ἔργον τοῦ Κιτσμαϊκερς «Μιὰ βραδυὰ στὸ Μέτωπο» τὸ παιχθὲν κατὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐθνικὴν ἑορτὴν εἰς τὸ Κυβέλειον, ἐκτυλίσσεται ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, ἕνα βράδυ τοῦ χειμῶνος 1916—1917 εἰς τὴν Σόμ, εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς γραμμῆς τοῦ πυρός. Εἰς ἕνα κλιμάκιον φθάνει μία Γαλλίς, σύζυγος Γερμανοῦ Ἀλσατοῦ, Γάλλου ὑπηκόου. Αὐτὴ ἔσωσεν ὡς νοσοκόμος τὴν ζωὴν τοῦ διευθύνοντος τὸ ἀπόσπασμα Γάλλου ὑπολοχαχοῦ, ἀλλ' ὁ σύζυγός της ὅστις μετ' ὀλίγον φθάνει μὲ στολὴν Γάλλου λοχαγοῦ, εἶναι κατάσκοπος. Ὁ συγγραφεὺς φέρων ἀντιμετώπους τοὺς δύο αὐτοὺς ἀξιωματικούς, χαρακτηρίζει τὴν ἀντίθεσιν τῶν δύο ἐθνῶν. Ὁ Γερμανός, ὑπερφίαλος, μαλιταριστής, ὁ Γάλλος, πατριώτης, εὐγενής. Ἡ γυναῖκα ζητεῖ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀποκαλυφθέντος ὡς κατασκόπου συζύγου της διότι εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ τέκνου της, ἀλλὰ συγχρόνως δὲν τὸν ἀνέχεται, συμπαθοῦσα τὸν Γάλλον. Ἡ λύσις ἐπέρχεται τεχνική. Ὁ Γάλλος ὅστις τὸν ἀποκρύπτει διὰ νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του πρὸς τὴν γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν συνείδησιν πρὸς τὸ καθῆκον, σπεύδει εἰς τὴν ζώνην τοῦ πυρός, ἐνῷ ὁ κατάσκοπος ἀποπειρώμενος νὰ φύγῃ φονεύεται ἀπὸ τὸν σκοπὸν στρατιώτην. Ἂν καὶ πατριωτικὸν τὸ ἔργον, δὲν ἔχει ρητορείας καὶ ἐνθουσιασμούς, ἀλλ' ἐκτυλίσσεται μὲ ἀρκετὴν ψυχολογίαν καὶ διαγράφονται οἱ χαρακτῆρες μὲ κάποιον σωβινισμόν, δικαιολογημένον ἄλλως τε, ἀλλὰ καὶ μὲ δύναμιν, ἰδίως εἰς τὴν δευτέραν πρᾶξιν.

Ἡ κ. Μηλιάδου, ἀναπληροῦσα τὴν ἀπουσιζουσαν κ. Κυβέλην ὑπῆρξεν ἀληθινὴ ἡρωὶς εἰς τὴν ἐξωτερίκευσιν τοῦ ρόλου της ὄχι μόνον ὡς Γαλλίς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἠθοποιὸς Ἑλληνίς. Ὁ κ. Παπαγεωργίου εἶχεν ἐπιτυχεῖς στιγμάς, ὁ δὲ κ. Λούης τέλειος ὡς Γερμανὸς μὲ τὸ ἀχέρωχον ὕφος καὶ τὴν στρατιωτικήν του ἐν γένει ἔκφρασιν.

Ἐπικαίρως μὲ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα παρεστάθη «Μαστρογιάννης ὁ λεβέντης» τοῦ Λουὶ Μπενιέρ (Papillon, dit Lyonnais le juste). Ὁ ἥρως συγκεντροῖ ὅλην τὴν κοινωνιστικὴν θέσιν τοῦ ἔργου. Νόθος υἱὸς πλουσίου, κληρονομεῖ τὸν πατέρα του, ἐνῷ εὑρίσκεται μακρὰν αὐτοῦ. Ἐπιστρέφει διὰ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, ὅπου μένει μιὰ ἐξαδέλφη του μὲ τὸν ἄνδρα της καὶ τὴν κόρην της. Ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει μίαν ἀντίθεσιν τοῦ τιμίου καὶ ἀφελοῦς ἐργάτου ὁ ὁποῖος μένει οἷος ἦτο καὶ τῶν συγγενῶν του οἱ ὁποῖοι χωρὶς περιουσίαν ἐπιδεικνύονται. Ἐπιζητοῦν νὰ τὸν ἑλκύσουν καίτοι τὸν ἀντιπαθοῦν ὡς ἄξεστον, ἀλλ' αὐτὸς προτιμᾶ μίαν παλαιάν του ἐρωμένην μεθ' ἧς ἔχει ἀποκτήσῃ ἕν παιδάκι. Ὁ κ. Παπαγεωργίου μᾶς ἔδωσε ἕνα πολὺ καλὸν τύπον ἐργάτου, μὲ πολλὴν ψυχολογίαν καὶ φυσικότητα.

Ἡ κωμωδία La Carotte τῶν Γάλλων Berr, Dehére καὶ Cuillemaud ἥτις ἐπαίχθη μὲ τὸν τίτλον «Τζῖφος» εἶνε πολὺ ἔξυπνη μὲ σκηνὰς ἃς χαρακτηρίζει γοργότης ἀλλεπαλλήλων ἀπροόπτων ἐπεισοδίων. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχὴς ὑπῆρξεν ἡ ὑπόκρισις τοῦ κ. Πλεμενίδου εἰς τὸν ρόλον τοῦ ἀλήτου, ἓν εἶδος χαμινιοῦ.

ΘΕΑΤΡΟΝ "ΟΛΥΜΠΙΑ"

«Μία γυναῖκα πέρασε». Κομεντὶ τοῦ Γάλλου Coolus γραφεῖσα πρὸ δεκαετίας. Εἰς ἰατρὸς καθηγητὴς Πανεπιστημίου, νυμφευμένος, ἐρωτεύεται μίαν ἐλαφρὰν γυναῖκα. Αὐτὴ ἔχει ἐραστὴν ἕνα ἀξιωματικόν. Ἡ γόησσα αὐτὴ γυναῖκα κατορθώνει νὰ γίνουν παίγνια ὁ σοβαρὸς ἐπιστήμων καὶ ὁ γενναῖος ἀξιωματικός, μέχρι τοῦ σημείου νὰ συντρίψῃ καὶ τοὺς δύο μὲ τὸν ἔρωτά της. Ὁ ἀξιωματικὸς ὑποβάλλεται τυχαίως εἰς θεραπείαν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ καὶ ἀποκαλύπτεται ἐξ ἐπιστολῆς ὅτι ἀγαποῦν τὴν ἰδίαν γυναῖκα. Ὁ ἰατρὸς τότε ἀπαλάσσεται ἀπὸ τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν γυναῖκα ἡ ὁποία ἐπέρασε διὰ νὰ καταστρέψῃ δύο ἄνδρας, ζῇ πάλιν μὲ τὴν γυναίκα του καὶ ἐπιδίδεται εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ παράφρονος σχεδὸν ἀντεραστοῦ.

Ἡ μετάφρασις, πολὺ καλή, τοῦ κ. Γ. Βλάχου. Καὶ ἓν ἀπίστευτον. Εἰς τὸν Γάλλον συγγραφέα ἐστάλησαν... ποσόστά.

Ὁ διάσημος Ρῶσσος συγγραφεὺς Γκογκὸλ ἔγραψε καὶ διὰ τὸ θέατρον ὀλίγας κωμωδίας

ἀνεπιτυχεῖς. Ἀλλ' ὁ «Ἐπιθεωρητής» του ἐθριάμβευσε, παιχθεὶς καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Καίτοι ἐγράφη πρὸ 90 ἐτῶν, μόλις τώρα ἔκαμε τὴν γνωριμίαν του τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινόν. Εἶνε μία δριμυτάτη σάτυρα τῆς διοικητικῆς σαπίλας ἐν τῇ Ρωσσίᾳ τοῦ 1830. Μαστίγωμα τῶν ἀδικιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐλυμαίνοντο τὸ ἀχανὲς Κράτος. Εἰς μίαν ἐπαρχιακὴν πόλιν αἱ διάφοραι ἀρχαί, ἀστυνόμος, διευθυντὴς νοσοκομείου, σχολάρχης, εἰρηνοδίκης, κλέβουν. Ἀναμένεται ἡ ἄφιξις τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Ἀλλ' ἐμφανίζεται εἰς νέος κατάχρεως, τὸν ὁποῖον κατὰ λάθος ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν ἐπιθεωρητήν. Ἐκεῖνος ἐπωφελούμενος δέχεται ὑπὸ τύπον δανείου ρούβλια, διηγεῖται φανταστικὰ γεγονότα διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἀκόμη περισσότερον, ὑπόσχεται γάμον εἰς τὴν κόρην τοῦ ἀστυνόμου καὶ δραπετεύει ἐγκαίρως, μόλις ἐμφανίζεται ὁ πραγματικὸς ἀπεσταλμένος τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς πέντε πράξεις ἐκτυλίσσεται ἠθογραφικῶς ὅλη ἡ ἀθλιότης ἡ διοικητικὴ καὶ διανοητικὴ τῆς Ρωσσίας καὶ ὑπὸ τὴν κωμικότητα διαφαίνεται ἡ πικρία τοῦ συγγραφέως διὰ τὴν ἀποσύνθεσιν. Αὕτη ἤδη ἐπῆλθε, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ἡ παράστασις τῆς κωμωδίας αὐτῆς δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ἐπίκαιρος. Ἀπεικονίζονται μὲ ἀψεύδεστον δύναμιν εἰς ἁδρὰς γραμμὰς οἱ διεφθαρμένοι, οἱ ἀπατεῶνες, οἱ ψεῦσται, οἱ ἀσυνείδητοι καὶ ἐκβιασταί.

Ὁ κ. Μουστάκας ὡς ἀστυνόμος ἄριστος· ὁ κ. Νέζερ ὡς ὑπηρέτης κωμικώτατος. Οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ παρενόησαν σχεδὸν τοὺς ρόλους των.

Ἡ μετάφρασις τοῦ κ. Κ. Χατζοπούλου καὶ ἡ σκηνοθεσία τοῦ κ. Φ. Πολίτου, συνετέλεσαν εἰς τὴν καλὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου.

Ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς κ. Κλεμανσὼ ἔχει γράψῃ πρὸ 19 ἐτῶν ἓν μονόπρακτον δρᾶμα Κινεζικῆς ὑποθέσεως, τὸν «Πέπλον τῆς Εὐτυχίας». Ἡ Ἑταιρία τοῦ Ἑλλην. Θεάτρου ἀνέσυρεν ἐκ τῆς λήθης τὸ φιλοσοφικὸν καὶ ποιητικόν, ἀλλὰ καὶ σχοινοτενὲς αὐτὸ ἔργον, ἐμπιστευθεῖσα τὴν μετάφρασιν εἰς τὸν κ. Δαραλέξην, ὅστις καὶ ἔκαμε πλήρη χρῆσιν τῆς καθαρευούσης.

Ἕνας Μανδαρῖνος τυφλὸς ἔχει ὡραίαν σύζυγον, πιστοὺς φίλους καὶ πλουσιωτάτην ἔμπνευσιν γράψας 17,200 στίχους. Κάποιος ἐμπειρικὸς ἰατρὸς τοῦ ἔδωσεν ἓν ὄγρὸν δι' οὗ θὰ ἐπανέκτα τὴν ὅρασιν· ἀλλ' ἡ ἀνάκτησις τῆς ὁράσεως ἀποτελεῖ δυστυχίαν χειροτέραν τῆς τυφλώσεως. Καὶ τί δὲν βλέπει ὁ δυστυχὴς Μανδαρῖνος! Τὸν υἱόν του νὰ τὸν χλευάζει ἀπομιμούμενος τὰς κινήσεις τοῦ τυφλοῦ πατρός, ἕνα κατάδικον ὅν εὐηργέτησε νὰ τὸν κλέπτῃ, τὸ γραματέα του νὰ σφετερίζεται τὰ ποιήματά του — τὸ ὀλιγώτερον ἴσως κακὸν — τὴν γυναῖκα του τὴν θεωρουμένην πιστήν, νὰ τὸν ἀπατᾷ μὲ τὸν πιστότερόν του φίλον. Δὲν ἀντέχει εἰς τὰ θεάματα αὐτὰ τοῦ ψεύδους. Καλλίτερα ποῦ ἦτο τυφλός. Τὸ ὄγρὸν τὸ ὁποῖον τοῦ ἐχάρισε τὴν ὅρασιν, ἔχει τὴν ἰδιότητα εἰς μεγαλειτέραν δόσιν λαμβανόμενον νὰ τὸν τυφλώνῃ πάλιν. Καὶ αὐτοτυφλοῦται διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν προδοσίαν τῶν φίλων, τὴν ἀγνωμοσύνην τοῦ εὐεργετουμένου, τὴν ἀπιστίαν τῆς συζύγου. Ὁ πέπλος ὅστις τοῦ ἐκάλυπτε τοὺς ὀφθαλμούς, εἶνε ὁ πέπλος τῆς εὐτυχίας, ἀφοῦ ἀποκρύπτῃ τὴν πικρὰν ἀλήθειαν.

Ἐὰν ὁ κ. Κλεμανσὼ δὲν ἦτο πρωθυπουργός, ἡ Ἑταιρεία τοῦ Ἑλλ. Θεάτρου δὲν θὰ παρίστανε τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσε ἐνδιαφέρον διότι εἴδομεν τοὺς Ἕλληνας ἠθοποιοὺς Κινεζοποιηθέντας. Ἠκούσαμεν μερικὰ ἀποφθέγματα καὶ μᾶς ἐφαίδρυνεν ἡ προσκομιδὴ τῶν δώρων τοῦ Αὐτοκράτορος, υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ, ἀμείβοντος τὸν Πακτωλὸν τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου τῆς Κίνας, καθὼς καὶ ἡ σανὶς ἦν ὡς περιδέραιον ἔφερε περὶ τὸν λαιμὸν ὁ κατάδικος.

Διάκοσμος, κατὰ τὸ δυνατόν, Κινεζικός. Ὁ κ. Βεάκης ὡς τυφλὸς Μανδαρῖνος, εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἀναβλέψεως ἀνεδείχθη δραματικώτατος.

Καὶ δεύτερον μετὰ τὸν «Ἐπιθεωρητὴν» Ρωσσικὸν ἔργον ἔπαιξεν ὁ θίασος τοῦ Ἑλλην. θεάτρου, τοὺς «Ἀδελφοὺς Καραμάζωφ», δρᾶμα πεντάπρακτον διεσκευασμένον ἐκ τοῦ ὁμωνύμου μυθιστορήματος τοῦ Δοστογιέφσκη. Ἡ Γαλλικὴ διασκευὴ ὑπῆρξε γενικῶς ἀτυχής, ἀτυχὴς ἐπίσης ἡ ἀπόδοσις τῶν δραματικῶν χαρακτήρων, ἀτυχὴς καὶ ἡ σκηνοθεσία.

Εἰς τὸ μυθιστόρημα τοῦ Δοστογιέφσκη ὑπάρχουν ἔντονοι χαρακτηρισμοὶ τῆς ψυχῆς, τοῦ ἤθους, τοῦ πνεύματος τῆς Ρωσσίας. Ὁ πατέρας καὶ οἱ τρεῖς υἱοί του εἶνε σύμβολα, χαρακτῆρες, τύποι μὲ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά των. Εἰς τὴν θεατρικὴν διασκευὴν ἀτονοῦν αἱ γραμμαὶ καὶ πλανῶνται μόνον σκιαί. Ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὁ Δημήτρης εἶνε ὑπερήφανος ἡδονιστὴς καὶ ἰδεαλιστής, βίαιος καὶ ἀγαθός, κράμα ἀντιθέσεων. Ὁ Ἰβὰν εἶνε μορφωμένος, ἠθικός, ἀλλὰ συμφεροντολόγος καὶ ὀλιστής. Ὁ Ἀλέξης εἶνε εὐσεβής, ταπεινόφρων, ἀγαπᾷ, πλήρης γαλήνης καὶ ἐπιεικείας. Ὁ Σμερδιακὼφ νόθος αὐτὸς υἱὸς—εἶνε ἔκφυλος, φθονερός, μισάνθρωπος. Ὁ πατέρας, ἕνας γέρω— παραλυμένος. Διὰ νὰ ἀποδοθοῦν τοιοῦτοι χαρακτῆρες δύσκολοι, ἀπαιτεῖτο ἐξαιρετικὴ τέχνη καὶ μεγάλη μελέτη. Κανεὶς ἠθοποιὸς δὲν ἀπέδωκε ἄρτια τὸν ρόλον του. Μόνον ὁ κ. Βεάκης (Ἰβὰν) εἰς τὴν πέμπτην πρᾶξιν. Ἡ τετάρτη, ἥτις ἐκτυλίσσεται εἰς ἓν καμπαρέ, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ἡ ἀθωότης τοῦ Δημήτρη, παρελείφθη. Ἡ κ. Καλογερίκου καὶ ἡ διαδεχθεῖσα αὐτὴν δ. Κολυβᾶ δὲν κατώρθωσαν νὰ μᾶς ἀναπαραστήσουν τὸν χαρακτῆρα τῆς Γκρούσεγκα.

Ὁ μεταφραστὴς τοῦ ἔργου κ. Γ. Πολίτης ἔδωκε καὶ τὸ πλέον θανάσιμον κατὰ τοῦ παιχθέντος ἔργου κτύπημα...

Οἱ «Φοιτηταὶ» εἶνε ἔργον τοῦ ἐν ἀπεργίᾳ εἰσέτι μηνιόντος κ. Ξενοπούλου σχεδιασθὲν πρὸ δεκαετίας. Ἡ προηγηθεῖσα παράστασις τοῦ Ἰταλικοῦ «Ἀντίο νεότης» τὸ ἐζημίωσε ὄχι διότι συμπίπτουν εἰς τὴν γενικωτάτην γραμμὴν τοῦ ἀφρόντιδος, μποεμικοῦ σχεδόν, βίου τῶν φοιτητῶν καὶ ἑνὸς ἀφελοῦς ἔρωτος, ἀλλὰ διότι εἰς τὸ Ἰταλικὸν ἔργον ζωγραφίζεται ἐναργέστερον ἡ νεανικὴ ζωή, ἐνῷ εἰς τοῦ κ. Ξενοπούλου προεξέχει μᾶλλον ἕνας παιδικὸς ἔρως, καὶ ἡ ἠθογραφία τύπων.

Τρεῖς φοιτηταὶ καὶ τρεῖς Ἀρσακειάδες, εἰς ἓν δωμάτιον περνοῦν εὐχάριστα, ἀλλ' ἕνας ἐξ αὐτῶν, ὁ Τάσος, ἀγαπᾷ ἀληθινὰ τὴν μίαν ἐκ τῶν μαθητριῶν, κόρην τῆς σπιτονοικοκυρᾶς. Παρεξηγεῖ τὰ φιλιὰ ποῦ δίνει καὶ πέρνει μὲ τοὺς ἄλλους δύο συνοίκους, οἱ ὁποῖοι καὶ εἰρωνεύονται τὸ αἴσθημα τοῦ Τάσου, ὅστις καὶ ἀποπειρᾶται νὰ αὐτοκτονήσῃ. Ἀλλὰ τραυματίζεται μόνον καὶ μετὰ ὀκτὼ ἔτη εἰς τὴν ἐξοχὴν ποῦ μένει, ἐμφανίζεται ἡ παλαιά του ἀγάπη, τὴν ὁποίαν καὶ στεφανώνεται.

Οἱ «Φοιτηταὶ» ἀρχίζουν ὡς κωμωδία καὶ ἐξελίσσονται εἰς δρᾶμα. Θὰ ἠθέλαμεν ζωηροτέρους τοὺς φοιτητὰς καὶ μὴ περιστρεφομένους διαρκῶς περὶ τὰς Ἀρσακειάδας.

Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ἐν τῇ ἀκμῇ του κατὰ τὰ Ὀρεστειακὰ παρεντίθεται ὡς συνεκτικὸς δεσμὸς τῶν σκηνῶν, τεχνικῶς ὅμως εἶνε ἓν ἀσθενὲς περιθώριον. Ὁ ρωμαντισμὸς τοῦ πρωταγωνιστοῦντος προσώπου Τάσου μὲ ὅλην τὴν γύρω του ἀναπτυσσομένην πρακτικότητα τῶν συναδέλφων του δὲν φαίνεται πολὺ φυσικός. Ἡ ἀπόπειρα τῆς αὐτοκτονίας ἀδικαιολόγητος, δίδουσα μίαν ὄψιν τραγικὴν εἰς τὰς ἄλλας σκηνάς, τόσον ἠρέμως συμπαθητικάς, ὁ τρόπος δὲ μὲ τὸν ὁποῖον προδιατίθεται ὁ θεατὴς διὰ τὴν αὐτοκτονίαν, καὶ μὲ τὸν ὁποῖον ἐξαγγέλλεται καὶ σχολιάζεται αὕτη ἐπιστρατευομένων ὅλων τῶν προσώπων, κουράζει τὸ ἀκροατὴν καὶ ἀτονεῖ τὴν δρᾶσιν. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὡρισμένως ἔπρεπε νὰ λείπῃ, εἶνε ὁ ἐπίλογος. Δίδει μίαν μυθιστορηματικὴν χροιὰν εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Ὁ αἰώνιος γάμος ἦτο περιττός, ἀφοῦ ἄλλως τε τὰ φοιτητικὰ εἰδύλλια καταλήγουν πάντοτε εἰς διαρκῆ χωρισμόν.

Εἰς τὸ «Ἀντίο νεότης» πόσον συγκινητικὴ εἶνε ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸ πατρικὸ σπίτι τοῦ φοιτητοῦ καὶ πόσον δικαιολογημένον τὸ κλάμμα τῆς κόρης. Τὴν συγκίνησιν αὐτὴν δὲν μᾶς μεταδίδει ὁ πυροβολισμὸς τοῦ Τάσου μὲ ὅλας τὰς ὑπερβολικὰς κραυγὰς τόσων ἐπὶ τῆς σκηνῆς προσώπων.

Ὁ συγγραφεὺς ἔχει τὴν δεξιότητα καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ τοποθετῇ τὰ ἐπεισόδια σκηνικῶς καλὰ καὶ νὰ μᾶς παρουσιάζῃ ἀληθινοὺς τύπους ζωντανούς, νὰ ἠθογραφῇ — ἰδίως ὁ τῆς Φανίτσας εἶνε ὁ περισσότερον ψυχολογημένος—καὶ αὐτὸ εἶνε ποῦ ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχίαν. Καὶ ἠρίθμησε τὸ ἔργον σειρὰν παραστάσεων, τοῦ κοινοῦ χειροκροτοῦντος ὄχι ὀλίγας σκηνάς. Ὁ συγγραφεὺς καίτοι μὴ παραστάς, διότι ἐκτὸς τῆς δεξιᾶς ἀπήργησαν καὶ οἱ πόδες, ἔκρινε τοὺς «Φοιτητάς» του ὡς τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν τῶν θεατρικῶν του ἔργων. Καὶ τοῦτο ἕνεκα τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ κοινοῦ, αἵτινες ὀφείλονται κυρίως εἰς τὸ ὅτι τὸ ἔργον ἐπαίχθη πολὺ καλά. Ὅλα τὰ πρόσωπα ἦσαν καλὰ μελετημένα καὶ ἔπαιξαν, ἰδίως ἡ δ. Κόκκου καὶ οἱ κ. κ. Βεάκης, Γαβριηλίδης καὶ Νέζερ, μὲ εἰλικρίνειαν καὶ φυσικότητα.

Δύο κωμωδίαι «Τὰ τρία καπέλλα» τοῦ Ἐνεκὲν καὶ ὁ «Ρεφενὲς» τοῦ Λαμπὶς ἀνεσύρθησαν ἐκ τοῦ βάθους συρταρίων, τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τοῦ κ. Βλάχου, τὸ δὲ δεύτερον ὑπὸ τοῦ κ. Ἀννίνου. Ἀμφότερα δὲν ἤρεσαν καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὸ συρτάρι τῶν μεταφραστῶν. Ὁ «Ρεφενὲς» μάλιστα εἶχεν παρασταθῆ καὶ πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν τίτλον «Τὸ βιδάνιον».

ΑΙ ΕΠΙΘΩΡΗΣΕΙΣ

Ἐφέτος ὅλαι αἱ Ἐπιθεωρήσεις ἀπέτυχον. Ὑπὸ συγγραφικὴν ἔποψιν ὑπολείπονται πολὺ ὅλων τῶν προγενεστέρων. Εἶνε ἡ ἐπὶ τὰ χείρω ἐξέλιξις. Οὔτε πρωτοτυπία εἰς τὰ θέματα, οὔτε σάτυρα ἔξυπνη. Ἐκουράσθησαν οἱ συρραφεῖς; Πταίει ἡ λογοκρισία ἥτις δὲν ἐπιτρέπει νὰ θίγωνται πολιτικὰ γεγονότα;

Ὅλη ἡ προσοχὴ ἐδόθη εἰς τὸ θεαματικὸν μέρος, δηλ. εἰς τὰς κνήμας, τοὺς χορούς, τὰ νάζια καὶ εἰς τὰς σκηνογραφίας, ἰδίως εἰς τὰ τελικὰ ταμπλὼ ἑκάστης πράξεως. Παλαιαὶ σκηναὶ ἀνέζησαν, δὲν ἐννοοῦν δὲ νὰ ξεκολλήσουν ἀπὸ σκηνῆς οἱ μεθυσμένοι κουτσαβάκηδες, ἡ χανούμισσες, οἱ χωροφύλακες καὶ οἱ γέρουσιασταὶ τῶν καφενείων.

Ὁ ἐφετεινὸς Παπαγάλλος ὀλίγας ἔχει σκηνὰς σατυρικοῦ πνεύματος. Ὁ κ. Βώτης ἔδωσε ὅλην τὴν προσοχὴν εἰς τὸ νὰ ἐμφανίσῃ ἀξιοθέατα νούμερα κυριῶν. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἡ μόνιμος ἐπὶ σκηνῆς ἐγκατάστασις τῆς χαριτωμένης Ὀλυμπίας Καντιώτου, ἡ ὁποία φαίνεται κυριαρχοῦσα ἐφέτος εἰς τὸν «Παπαγάλον». Πεταχτή, μὲ μίαν παιδικὴν ἀφέλειαν, μὲ συμπαθῆ φωνήν, ὡς Ἔρως καὶ ὡς Μοντέρνα δεσποινὶς ἤρεσε πολύ. Ἡ κ. Νίκα ὡς γλωσσοῦ καὶ ἡ κ. Φύρστ εἰς ἓν πέρασμά της ὡς ὀργανοπαίκτρια ἔδωσαν δύο τύπους χαρακτηριστικούς. Ἡ κ. Βορδώνη ἀμίμητος εἰς τοὺς δύο της τοὺς καὶ συνήθεις μόρτικους ρόλους. Ὁ Βιλλὰρ σκορπίζει πάντοτε γέλωτας μὲ τὰς κινήσεις του μᾶλλον παρὰ μὲ ὅσα λέγει. Γραφικώτατα τὰ νούμερα τῶν Ὁλλανδῶν—μὲ τὰς δύο χαριτωμένας χορευτρίας Τάλα καὶ Λεὸ—καὶ τῶν Βαμπίρ. Δύο νούμερα πολὺ σόκιν, τοῦ Κυπρίου καὶ τοῦ Σουφραζέτου, ἔπρεπε νὰ λείπουν· ἀσχημίζουν ὅλην τὴν ἐπιθεώρησιν. Τὸ ἐξυπνότερον νούμερον εἶνε ἡ σάτυρα τοῦ νόμου τῆς καθαρᾶς προσόδου, πρωτοτυπώτερον δὲ τὸ τῶν Μπεμπέδων (Χέλμης — Νίκα — Βιλλάρ), οἱ ὁποῖοι γίνονται ἐντὸς σκοτεινοῦ θαλάμου δι' ὀπτικῆς ἀπάτης σπιθαμιαῖοι. Σκηνογραφικῶς ἐπιτυχὴς ἡ ἀναπαράστασις τοῦ Σταδίου καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ Οὐΐλσωνος μὲ φόντο τὴν Ἀμερικανικὴν σημαίαν.

Εἰς τὰ «Παναθήναια τοῦ 1919» κυριαρχεῖ ὁ αἰώνιος Τζανέτος μετὰ τῆς συμβίας του, ἀλλάζων κάθε χρόνον μόνον φορέματα.

Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ἀφοῦ τρεῖς δόκιμοι σατυρογράφοι κατέθεσαν τὰ πνευματικά των κεφάλαια, παρουσίασαν τρεῖς πτωχὰς τῷ πνεύματι πράξεις. Ἐκεῖνα πάλιν τὰ κατεψυγμένα καλαμπούρια πῶς παρεισέφρυσαν; Ἀντιθέτως ὑπὸ θεαματικὴν ἔποψιν τὰ ἐφετεινὰ Παναθήναια ὑπῆρξαν εὐχάριστα. Ἡ Σάσα Λάμπη ὡς ρεῦμα ἀέρος καὶ ὡς Μόδα, ἡ Λίζα Μπονέλλι ὡς ζωντοχήρα, ἡ νεόβγαλτος Νίτσα Γαϊτανάκη ὡς Κοκκιναρᾶς, ἡ Γιώτα Λάσκαρη ὡς Ἀρμονία, ἡ Μαίρη Φλερὺ ὡς καλτσοπῶλις ὑπῆρξαν χαριτωμέναι, πλήρεις φιλαρεσκείας. Μὲ τοιαῦτα θελκτικὰ στηρίγματα, οἱ συγγραφεῖς ἐσώθησαν. Μετὰ τοὺς θήλεις πειρασμοὺς, πρέπει νὰ ἀναφερθῇ ὁ κ. Γονίδης καὶ τὸ χορευτικὸν ζεῦγος Τιλλιὲρ—Νιοῦλανδ.

Ἀπὸ ὅλα τὰ νούμερα, ἀξίζουν μόνον ἡ παρωδία τοῦ Ἑλλην. μελοδράματος, οἱ Ἀριστοκράται καὶ ἀκόμη περισσότερον, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς... συγκοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ὁ θίασος μὲ πολλὴν φιλοτιμίαν παρουσίασε πολὺ εὐπρόσωπα, ὑπὸ ἔποψιν τουαλεττῶν καὶ σκηνογραφιῶν, τὰ φετεινὰ «Παναθήναια».

Τοῦ γενικοῦ κανόνος δὲν ἀπετέλεσεν ἐξαίρεσιν οὔτε τὸ «Πανόραμα», παιχθὲν εἰς τὸ νεότευκτον, ὅμοιον μὲ λευκὴν μπομπονιέραν, ὁμώνυμον θέατρον.

Ἦτο πάντοτε ἡ ἐξυπνοτέρα ἐπιθεώρησις. Πτωχὸν ἐφέτος εἰς σκηνάς, φειδωλὸν εἰς ἐξυπνάδαν. Ἡ κ. Σωτ. Ἰατρίδου δὲν παίζει μὲ μπρίο· τῆς λείπει κέφι. Τὸ καλλίτερο νούμερό της εἶνε τῶν Μπεμπέδων, μὲ τὸν κ. Παλμύραν ὡς ναυτόπαιδα. Ἐπίσης καλὴ ἡ σκηνὴ τῶν μερακλήδων, μὲ τὸν κ. Μηλιάδην ὡς κουτσαβάκην. Καὶ τὰ δύο νούμερα ἐπαίχθησαν μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν, πολὺ δὲ καλοὶ οἱ στίχοι τοὺς ὁποίους τραγουδοῦν. Οἱ Παριζιάνοι γλεντζέδες μὲ τὰς κυρίας Βόλνερ, Πρέστελ, Γαροπούλου καὶ Ἀνθοπούλου ἀληθινὰ Παριζιάνικο νούμερο, θελκτικώτατον, ἁρμονικὸν μὲ τὴν γύρω νυκτερινὴν ἄποψιν τῶν Παρισίων. Ἀλλὰ τὸ εἰρωνικὸν πνεῦμα τοῦ κ. Μωραϊτίνη μετεκόμισεν ἄλλους γλεντζέδες Μενιδιάτες πλουτίσαντας καὶ ἐξωκείλαντας μέχρι τοῦ Σηκουάνα, διὰ τὸν ὁποῖον κάμνει προτάσεις ἐκμεταλλεύσεως γαλακτοπώλης Λιδωρικιώτης.

Ἡ γ' πρᾶξις δὲν εἶνε ἐπιθεώρησις, ἀλλὰ φάρσα αὐτοτελής. Εἰς ἓν σαλόνι οἱ ὑπηρέται μπολσεβικίζουν· λαμβάνουν τὴν θέσιν τῶν νεοπλούτων κυρίων καὶ γλεντοῦν. Ἀξίζει ἰδιαιτέρας μνείας ὁ χαριτωμένος χορὸς τῆς δ. Ἀνθοπούλου μὲ τὸν κ. Μπαρκουϊλέρον. Ἐχόρευσαν τέλεια.

Ὁ κ. Ἰακωβίδης ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ρωσσικοῦ θιάσου ποικιλιῶν κατήρτισε διεθνῆ θίασον ἐπιθεωρήσεως, ὅστις παίζει εἰς τὰ «Διονύσια» τρίπρακτον Ἑλληνο Γαλλο-Ρωσσικὴν revue. Ὁ τίτλος «Ρούσσικη σαλάτα».

Ἡ α' πρᾶξις διεξάγεται εἰς Ρωσσίαν μὲ τοὺς Μπολσεβίκους, ἡ β' εἰς τὸ Μουλὲν Ρουζ μὲ εὐθύμους χορευτρίας καὶ ἡ γ' εἰς τὸ Ζάππειον μὲ ρωμαντικὰς μελωδίας. Οὕτω δικαιολογεῖται καὶ ἡ τριπλὴ γλωσσικὴ σύστασις τῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ κ. Βαλσαμάκη. Δὲν ἔχει πνεῦμα, ἀλλ' οὔτε καὶ χυδαιότητα, εἶνε μόνον θεαματική. Τὸ ἀεροπλάνον τὸ ὁποῖον διελαύνει ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν θεατῶν, ἡ πλωρία παραμάνα μὲ τὰ μωρά, ἡ ἀποθέωσις τῆς Εἰρήνης εἶνε νούμερα πρωτότυπα καὶ κάλλιστα ἐκτελούμενα.

Ὁ κ. Ἰακωβίδης τραγουδεῖ εὔμορφες σανσονέτες, ὁ κ. Σταβὶλ ἐπίσης, ἡ δὲ κομμὲρ κ. Καζαρέτου χαρίεσσα καὶ πεταχτή. Αἱ σκηνογραφίαι, τοῦ Geo, πολὺ ἐπιτυχεῖς.

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῶν Γάλλων δοθεῖσαν πανηγυρικὴν παράστασιν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ἐπαίχθη ἓν μονόπρακτον πατριωτικὸν δρᾶμα τοῦ ἐν Ἐλβετίᾳ σπουδάζοντος κ. Στ. Ζίφου «Θλιβερὴ ὥρα», γραμμένον γαλλιστί, πολὺ λεπτὸν καὶ συγκινητικόν. Καθ' ἣν ὥραν ἐπιστρέφουν νικηφόρα τὰ στρατεύματα εἰς τὸ Παρίσι, μιὰ μητέρα ἡ ὁποία δὲν περιμένει τὸ παιδί της κλείνει τὸ παράθυρον διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τοὺς νικητάς, οὓς θεωρεῖ κλέπτας τῆς δόξης τῶν φονευμένων. Ἀλλ' ὅταν οἱ ἦχοι τῆς Μασσαλιώτιδος ἀντηχοῦν, ἡ μητέρα γίνεται μόνον Γαλλίς. Ἀνοίγει τὸ παράθυρον, χαιρετᾷ τοὺς γενναίους, δακρύζει καὶ φωνάζει: «Πόσο μοιάζουνε ἔλοι μὲ τὸ παιδί μου!»

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἑσπερίδα ἀνεπαρεστάθη ἐπιτυχῶς διὰ πλαστικῆς εἰκόνος ἐπὶ σχεδίου τοῦ κ. Βοζαντίου ὁ ἐθνικὸς Γάλλος ποιητὴς Ρουζὲ ντὲ Λὶλ ἀπαγγέλων τὴν Μασσαλιώτιδα εἰς τὸ Στρασβοῦργον.

Ἡ Ρωσσὶς καλλιτέχνις κ. Μεσσαξούδη ἔδωκε χορευτικὴν παράστασιν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει της εἰς Εὐρώπην. Ἐπαίχθη ἡ χαριτωμένη σκηνὴ τοῦ ἔρωτος τῆς Εὐνίκης ἀπὸ τὸ «Quo vadis» μὲ μουσικὴν Chopin καὶ Arensky, θεαματικὴ ἀναπαράστασις ἀρχαίων χορῶν εἰς οὓς ἔλαβον μέρος ἐκτὸς τῆς κ. Μεσσαξούδη καὶ τῆς ἐφαμίλλου μαθητρίας της ἀδελφῆς της δεσποινίδος Barach καὶ ἓξ μαθητριαι τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων. Ἐκ

τῶν ἄλλων χορῶν, τὴν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν ὁ Καυκάσιος «Lesginka» ὃν ἐχόρευσε μὲ πολλὴν ἔκφρασιν ἡ κ. Μεσσαξούδη μετὰ τοῦ κ. Dolgopolow, ὁ τῆς Πεταλούδας χορευθεὶς χαριέστατα ὑπὸ τῆς δ. Benach, τῶν Diabolettes μὲ πολλὴν φιλαρέσκειαν ὑπὸ τῆς δ. Kamiusky καὶ ὁ τῶν Συλφίδων ὑπὸ τῆς κ. Μεσσαξούδη καὶ τῆς δ. Barach. Ἀμφότεραι ἐχόρευσαν μὲ πολλὴν χάριν καὶ εὐστροφίαν, παρασχοῦσαι μὲ τὰς ὡραίας κινήσεις των μίαν αἰσθητικὴν ἀπόλαυσιν ἐντελῶς καλλιτεχνικήν. Ἡ κ. Παξινοῦ ἐτραγούδησε μίαν μονωδίαν τοῦ Βερτέρου καὶ πολὺ καλλίτερα ἕνα Μακεδονικὸ τραγοῦδι τοῦ κ. Ριάδη. Αἱ Ἑλληνίδες χορεύτριαι ἐχόρευσαν Παντοζάλην καὶ Μπάλο.

Ἡ νέα ὀπερέττα τοῦ κ. Σακελλαρίδου «Ἡ δαιμονισμένη», ἐπὶ λιμπρέττου ἀγνώστου πατρότητος, δὲν εἶχε τὴν ἐπιτυχίαν ἄλλων ἔργων του. Δαιμονισμένη εἶνε μία πρώην θεατρίνα, ἡ ὁποία διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸν ἀγαπημένον της, ὅστις πρόκειται νὰ ὑπανδρευθῇ—μολονότι τὴν ἀγαπᾷ—μίαν πολύφερνον, ἐφευρίσκει διάφορα ἐμπόδια, μὲ τὰ ὁποῖα βασανίζει τοὺς μελλονύμφους, ἐνσκήπτουσα τὴν ὥραν τῶν ἀραβώνων, προσποιεῖται τὴν τρελλήν, ματαιώνει τὸ συνοικέσιον καὶ μένει αὐτὴ κυρία τοῦ γαμβροῦ.

Τὸ λιμπρέττο εἶνε καλογραμμένον, ἂν καὶ ἡ ὑπόθεσις ἦτο δεκτικὴ μιᾶς εὐφυοῦς καὶ τεχνικῆς πλοκῆς. Ἡ μουσική, διασκευὴ γνωστῶν μελῳδιῶν, καλὴ ἰδίως εἰς τὴν ἁ πρᾶξιν. Ἐκ τῶν ἠθοποιῶν μόνον ἡ δ. Κολυβᾶ,—πράγματι διαβολεμένη — πολὺ καλὴ εἰς τραγοῦδι καὶ εἰς ὑπόκρισιν. Ἡ δ. Μπριλλάντη χαριτωμένη.

Εἰς τὸ Πανελλήνιον ἐδόθη νέα ὀπερέττα τὰ «Ἡνωμένα Ἐργοστάσια» τοῦ κ. Π. Δημητρακοπούλου μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Κοφῖνο. Αἱ κυρίαι Λαουτάρη, Μεντέα καὶ Καζούρη καὶ ὁ κ. Μηλιάδης ὡς ἐργοστασιάρχης πολὺ καλοί. Πρόκειται περὶ δύο ἐργοστασίων, εἰς τὸ ἓν τῶν ὁποίων πηγαίνουν γυναῖκες καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἄνδρες. Ἀλλὰ τὰ δύο ἐργοστάσια ἐπικοινωνοῦν καὶ τὸ ἔργον γίνεται ἀκατάλληλον διὰ κυρίας. Ἠρίθμησεν ὀλίγας μόνον παραστάσεις.

Ὁ θίασος Πανελληνίου ἐτονώθη διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ νεαροῦ Ἰταλοῦ ὀξυφώνου τῆς ὄπερας Μόντε Κάρλο, κ. Μπεργκαμίνι. Ἔχει εὐχάριστον τέμπρο, τονικὴν ἀκρίβειαν, διαύγειαν καὶ λεπτότατον χρωματισμόν, ὁπολείπεται ὅμως εἰς ἔντασιν καὶ ἔκτασιν φωνῆς. Εἰς τὸν Ριγολέττον ἐξετέλεσε καὶ ἓν μέρος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς γ' πράξεως, τὸ ὁποῖον κατὰ κανόνα παραλείπεται ἀπὸ τοὺς δικούς μας θιάσους, καθὼς καὶ εἰς τὴν Τραβιάταν τὴν ἄριαν τῆς β' πράξεως, ἐπίσης παραλειπομένην.

Τοῦ αὐτοῦ θιάσου μετέσχε καὶ ἡ Ἑλληνὶς τὸ γένος Μυταράκη, ἀλλ' ὡς Ρωσσὶς ἐμφανισθεῖσα ὀξύφωνος κ. Θάλεια Σαμπανιέβα. Ἔχει παίξει μὲ τοὺς διασήμους καλλιτέχνας Καρούζο, Σαλιαπίν, ἔδωσε δ' ἐξαιρετικῶς τινὰς παραστάσεις πρὸ τῆς εἰς Λονδῖνον ἀναχωρήσεώς της, ὅπου θὰ παίξῃ εἰς τὸ Κόβεντ-Γκάρντεν. Εἶνε καλλιτέχνις καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Κομψή, ἐκφραστική, μὲ χαρίσματα ἠθοποιίας, καὶ μὲ φωνὴν πρὸ παντὸς καθαράν, ἀδίαστον, μεταλλικήν, εὔστροφον. Ἐκφράζει καὶ τὰς λεπτοτάτας ἀποχρώσεις. Ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Τραβιάταν, τὴν Μπουτεφφλάϋ καὶ Κουρέα τῆς Σεβίλλης.

Ἐπίσης ἐνεφανίσθη ἐρασιτεχνικῶς καὶ ἡ δ. Φανὴ Οἰκονομάκη τελειόφοιτος τοῦ Ὠδείου. Εἰς τὸν δύσκολον ρόλον τῆς Τραβιάτας ἔδειξε ἡ νεαρὰ ὀξύφωνος τέχνην καὶ θάρρος· ἡ φωνή της ἀρκετὰ θερμή. Ὅ,τι τραγουδεῖ, τὸ αἰσθάνεται.

Ἡ κ. Κυβέλη Θεοδωρίδου κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις διαμονήν της ἔτυχε τῆς ἐξαιρετικῆς τιμῆς νὰ παρασημοφορηθῇ διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Ἡ κ. Κυβέλη εἶνε ἡ τρίτη Ἑλληνὶς μετὰ τὴν ἀείμνηστον Φωτεινὴν Μαυρομιχάλη καὶ τὴν κ. Ἄνναν Παπαδοπούλου ἡ ὁποία λαμβάνει τὸ παράσημον τοῦ Σωτῆρος.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΡΙΑΔΗΣ

ΛΗΘΗΣ ἀποκάλυψις ὑπῆρξεν ἡ συναυλία τοῦ νέου συνθέτου κ. Αἱμιλίου Ριάδη τῆς ὁποίας τὸ μακρὸν πρόγραμμα ἀπετελεῖτο ἀποκλειστικῶς ἐκ συνθέσεών του. Ἦτο ἄγνωστος ἐν Ἀθήναις ὁ καθηγητὴς τοῦ Ὠδείου Θεσσαλονίκης, τρεῖς δὲ σύντομοι συνθέσεις του ἐκτελεσθεῖσαι πρό τινος ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς ὀρχήστρας παρῆλθον μᾶλλον ἀπαρατήρητοι. Μόνον ἡ «Πινακοθήκη» ἔγραψε δι' αὐτάς. Ἀλλ' ὁ πλήρης ζωῆς καὶ ἐνθουσιασμοῦ συνθέτης εἰσήλασεν εἰς τὸν μουσικὸν κόσμον πάνοπλος καὶ ἡ συναυλία του ἀνετάραξε τοὺς μουσικοὺς κύκλους καὶ τοὺς συνεκίνησε. Ἐπεβλήθη διὰ μιᾶς.

Ὁ κ. Ριάδης μαθητὴς τοῦ μακαρίτου Λάλα, τοῦ μόνου Ἕλληνος μαθητοῦ τοῦ Βάγνερ, ἔλαβε δίπλωμα τοῦ Ὠδείου τοῦ Μονάχου εἰς τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν φοῦγκαν, ἠκολούθησε δὲ τὰς σπουδάς του ἐν Παρισίοις ὡς μαθητὴς τοῦ Σερπαντιέ.

Ὁ κ. Ριάδης πρὶν γείνῃ γνωστὸς ἐν Ἑλλάδι, εἶχε γείνῃ ἤδη ἐν Εὐρώπῃ. ὅπου καὶ ἐσπούδασεν. Εἶνε ὁ μόνος ἴσως ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων συνθετῶν, ὅστις ἔσχε ἐξαιρετικὰς ἐπιτυχίας εἰς τὰ Conserts Lammoureux τῶν Παρισίων, ὡς ἐπίσης εἰς τὰς συναυλίας ἃς ἔδωσεν εἰς Λονδῖνον, Γενεύην καὶ Βερολῖνον. Ὁ διακεκριμένος τεχνοκρίτης Ἔρρ. Μύλλερ εἰς τὴν Μουσικὴν ἐφημερίδα τοῦ Βερολίνου τοῦ 1913 ἔγραψεν ὅτι ὁ κ. Ριάδης «εἶνε ὁ βαθύτερον προικισμένος ἀπὸ τοὺς νέους τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς Ἑταιρείας τῶν Παρισίων» ὁ δὲ καθηγητὴς τοῦ Ὠδείου τῶν Παρισίων καὶ κριτικὸς τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» κ. Λοράνδος Σεγιὲ εἰς ἐκτενῆ κριτικὴν περὶ συναυλίας δοθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Ριάδη μετὰ τῆς δ. Καλογεροπούλου εἰς τὸ Grand Palais τῶν Ἠλυσίων τῷ 1913 καταλήγει ὡς ἑξῆς: «Ἰδοὺ ὁ ὑγιὴς δρόμος, τὸν ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ ἡ νεωτέρα μουσικὴ τέχνη».

Αὐτὰ ἀποδεικνύουν τὴν τεχνικὴν ἀξίαν καὶ τὸ τάλαντον τοῦ κ. Ριάδη καὶ διαθρύπτουν τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως μᾶς ἐνδιαφέρει εἶνε ἡ ἀξία του ὡς Ἕλληνος συνθέτου.

Ἀπὸ τὴν λαϊκὴν ψυχήν, τὸ δημῶδες ἆσμα, ἤντλησαν οἱ μουσουργοί, ἄλλοι περισσότερον, ἄλλοι ὀλιγώτερον, ἄλλοι εἰλικρινέστερον, ἄλλοι ἐπιπολαιότερον. Ὁ κ. Καλομοίρης πρῶτος ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν λαϊκὴν μελῳδίαν καὶ τὴν ἐξεμεταλλεύθη συστηματικώτερον. Ἤδη ὁ κ. Ριάδης κάμνει τὸ ἴδιον, ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον. Ὁ κ. Καλομοίρης χρησιμοποιεῖ τὰ μοτίβα, τὰ ποικίλει, τὰ ἐκμεταλλεύεται, ἀλλὰ χωρὶς καὶ νὰ ἀπομακρύνεται πολύ, τεχνοτροπῶν μὲ καταφανῆ τὴν ἐπίδρασιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. Ὁ κ. Ριάδης κάμνει κάτι τολμηρότερον. Δὲν ἔχει ὡς βάσιν τὸ λαϊκὸν τραγοῦδι, ἀλλ' ἁπλῶς ἐμπνέεται ἐξ αὐτοῦ, ζητεῖ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄσματος, δὲν μᾶς τὸ ἐμφανίζει, ἀφίνει νὰ ὑπονοηθῇ, καὶ παρουσιάζει μᾶλλον τὸν ἑαυτόν του ἐμπεποτισμένον μὲ τὴν αἴσθησιν καὶ πνοὴν τοῦ λαϊκοῦ ἄσματος, ὡς κάτι αὐθύπαρκτον. Εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς τοιαύτης ἐργασίας του αἱ γνῶμαι διαιροῦνται. Ἄλλοι θέλουν τὸ δημοτικὸν τραγοῦδι κυριαρχοῦν, χωρὶς τὴν ξενικὴν τεχνοτροπίαν, ἀλλ' ἀναπτυσσόμενον ὡς θεμα εἰς ποικιλίαν ἐκφράσεως, τονούμενον εἰς χρωματισμόν, διατηροῦν ὅμως τὴν γνησιότητα τοῦ μέλους. Ἄλλοι ζητοῦν γενικότητας, ἄνευ παρορισμῶν, διὰ νὰ φανῇ ἡ δημιουργικὴ δύναμις τοῦ συνθέτου, σύμφωνα μὲ τὰς νεωτεριστικὰς τάσεις τῆς συγχρόνου μουσικῆς, καὶ τὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν.

Μὲ τὴν τελευταίαν ἀντίληψιν δὲν συμφωνοῦμεν. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχομεν Ἕλληνα συνθέτην—ἐφ' ὅσον τὴν Ἑλληνικότητά του δὲν τὴν αἰσθάνεται ὁ Ἕλλην ἀκροατὴς—ἀλλ' ἕνα ἁπλῶς συνθέτην, ἔστω καὶ μεγάλον, διεθνοῦς ἔστω φήμης.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ἔργον τοῦ κ. Ριάδη εἶνε ἀξιοσημείωτον. Ἔχει μίαν ἐσωτερικότητα, κάτι τὸ αὐθύπαρκτον. Αἱ συνθέσεις του ἔχουν τὰ χαρίσματα τῆς νέας Γαλλικῆς σχολῆς—τὴν εὐκαμψίαν, τὴν εὐγένειαν καὶ ἁπλότητα. Ἀλλ' αὐτὰ ἀποτελοῦν τὰ μέσα τῆς ἐκφράσεως. Ὁ κ. Ριάδης ἔχει ἀτομικότητα. Ἔχουν αἱ συνθέσεις του πρωτοτυπίαν. Τὸν ἀποδεικνύουν μορφωμένον μουσικῶς, ἡ μουσική των εἶνε ἀβίαστος καὶ ἀπέριττος. Εἶνε ἁρμονικαί, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται εἰς πολὺν κόσμον. Ἀπαιτοῦν κάποιαν διαίσθησιν. Καὶ δι' αὐτὸ μερικαὶ συνθέσεις του ἐκρίθησαν δυσνόητοι, ὅπως ὁ Βιβλικὸς χορός.

Τὰ καλλίτερα ἔργα του εἶνε ἡ «Ὀδαλίσκη», τὸ «Νανούρισμα», τὸ «Τραγοῦδι τῆς Ὀδαλίσκης», ἡ «Χορεύτρια» καὶ ὁ «Τρύγος». Ἐκτὸς τῶν ἀσμάτων αὐτῶν, τὸ adagio διὰ βιολονσέλλο παιχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντωνοπούλου, συνοδείᾳ τοῦ συνθέτου εἶνε σύνθεσις μεγάλης ἀξίας.

Ὁ κ. Ριάδης εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ ἔχῃ ἐκτελεστὰς τῶν ἔργων του τὴν κ. Φωκᾶ, τὴν δ. Παπαϊωάννου, τὸν κ. Μητρόπουλον, τὸν κ. Ἀγγελόπουλον. Ἀπέδωσαν μὲ τέχνην καὶ στοργὴν τὰς συνθέσεις του.

Αἰμίλιος Ριάδης

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν προεκηρύχθη διαγωνισμὸς πρὸς ἀποστολὴν εἰς Εὐρώπην ἑνὸς ὑποτρόφου ζωγραφικῆς. Ἤρχισεν ὁ διαγωνισμὸς τὴν 8 Ἰουλίου, διήρκεσε μίαν ἑβδομάδα καὶ θέμα ἦτο ἓν ἡμίγυμνον καὶ ἓν σκαρίφημα συνθέσεως.

— Ἡ κ. Ἐφη Χατζηλαζάρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομασίας μιᾶς πλατείας τῆς νέας πόλεως Θεσσαλονίκης μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου προτείνει ὅπως αὕτη κοσμηθῇ μὲ μνημεῖον τοῦ Μεγάλου Μακεδόνος, διὰ Πανελληνίων ἐράνων, ὡς πρότυπον χρησιμεύοντος τοῦ ἀνευρεθέντος ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἀριστουργήματος τοῦ φερομένου ὡς τάφου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ ἀποκειμένου ἤδη εἰς ἓν Μουσεῖον τῆς Κων)πόλεως. Παρὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου προέτεινεν ὁ κ. Φιλάρετος νὰ ἱδρυθῇ καὶ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Σταγειρίτου φιλοσόφου Ἀριστοτέλους. Παρὰ τὴν δόξαν τῶν ὅπλων, ἡ δόξα τοῦ πνεύματος.

— Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες κάμνουν ἐπαινετικὴν μνείαν τοῦ Ἕλληνος ζωγράφου κ. Δ Κόλλια, ἀριστούχου τῆς Καλ. σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ἐσχάτως ἐφιλοτέχνησε κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ φιλοτέχνου Gill, ἐν Μινεαπόλει τρεῖς πίνακας φυσικοῦ μεγέθους διὰ τὴν συλλογήν του, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ εἰργάσθη εἰς ἔργα ἐκκλησιαστικά, διὰ τὸν ἐκεῖ ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, προσωπογραφίας ὁμογενῶν καὶ ἱστορικὰς διακοσμήσεις, εἰς τὴν Ἑλλ. Λέσχην. Ἐκ τῶν ἔργων του, «Τὸ τέλος τῆς μάχης» ἠγοράσθη ὑπὸ Ἀμερικανοῦ.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας προεκύρυξε διαγωνισμὸν καλλιτεχνικὸν πρὸς ἀποστολὴν εἰς Γαλλίαν ἑνὸς ὑποτρόφου ἐπὶ τριετίαν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Μπόζου, μεταξὺ τῶν πτυχιούχων ζωγράφων τῆς σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ὁ διαγωνισμὸς θ' ἀρχίσῃ τὴν 2 Ὀκτωβρίου. Τὸ ποσὸν τῆς χορηγίας εἶνε 300 φρ. χρ μηνιαίως.

— Ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ προκριματικοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν ἐκλογὴν καλλιτεχνῶν, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις πινάκων πρὸς διαφήμισιν τῶν Ἑλληνικῶν τοπείων, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ι. Δαμβέργην ὡς πρόεδρον, Γ. Ἰακωβίδην, Ζ Παπαντωνίου, Κ. Χατζόπουλον, Κ. Σταμπουλόπουλον καὶ Γρούδμαν ὡς ἐμπειροτέχνην διὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐκ τῶν ὑποβληθέντων 31 πινάκων, ἐνέκρινε ὡς ἐκπληροῦντα τὸν σκοπὸν τοῦ διαγωνισμοῦ πέντε ἔργα, τῶν κ. κ. Ν Λύτρα, Π Λύτρα, Δ. Δήμια, Κ. Μαλέα καὶ Γ. Στρατηγοῦ.

— Διὰ τὰ ὑποβληθέντα προπλάσματα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Καποδιστρίου, ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἐξέλεξεν ὡς ἑλλανόδικον ἐπιτροπὴν τοὺς καθηγητὰς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κ. κ. Ν. Πολίτην ὡς πρόεδρον, Σκιᾶν, Μενάρδον, Καββαδίαν, Ἀδαμαντίου καὶ τοὺς κ. κ. Γ. Ἰωαννίδην, Γ. Ροΐλον, Π. Νιρβάναν καὶ Φ. Πολίτην.

Τοῦ διαγωνισμοῦ μετέσχον ἐξ. ἐν οἷς οἱ κ.κ. Μπονᾶνος, Τόμπρος, Γεωργαντῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐνέκρινεν οὐδὲν τῶν ὑποβληθέντων ἐξ προπλασμάτων, πιθανῶς δὲ θὰ ἀνατεθῇ ἤδη ἡ κατασκευὴ εἰς ἕνα γλύπτην ἄνευ διαγωνισμοῦ. Πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν διαγωνισθέντων, ἴσως δοθοῦν τρεῖς χρηματικαὶ ἀμοιβαί, ἐκ τρισχιλίων, δισχιλίων καὶ χιλίων δραχμῶν.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Συμπληροῦντες τὴν μουσικὴν κίνησιν τῆς ληξάσης περιόδου, ἀναφέρομεν τὰς τελευταίας δοθείσας συναυλίας.

Ἡ διὰ πρώτην φορὰν ἐν ἰδίᾳ συναυλίᾳ ἐμφάνισις τοῦ διπλωματούχου τοῦ βιολίου κ. Φ. Γεωργιάδου ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητική. Ὅ,τι κυρίως χαρακτηρίζει τὸ παίξιμον του εἶνε ἡ ἀκρίβεια, ἡ πεποίθησις εἰς ὅ,τι παίζει. Διεκρίθη ἰδίως εἰς τοῦ Λεκλαίρ τὸ Sarabante et Tamburin, εἰς τὸ Κονσέρτο τοῦ Lalo καὶ ἰδίως εἰς τὸ δεύτερον μέρος τὴν θαυμασίαν romance καὶ εἰς τὸ Capriccio—Valse τοῦ Βενιάφσκι. Ἔπαιξε πρὸς τούτοις τὸ Adagio τοῦ Μόζαρτ καὶ τὴν γνωστὴν reverie τοῦ Δ Ambrosio.

Ὁ κ. Σπ. Φαραντάτος ἔπαιξε τέσσαρας συντόμους συνθέσεις μὲ πολλὴν λεπτότητα.

—Ἀνωτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐμφάνισ ν ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν της ἡ συμπαθὴς καλλιτέχνις τοῦ βιολίου δεσπ. Ἀντιγόνη Κοψίδα. Καὶ τὸ πρόγραμμα ἐκλεκτότατον. Ἔπαιξε συνοδεύοντος τοῦ κ. Μητροπούλου, τὴν σονάταν τοῦ Λεκλαίρ « Ὁ τάφος», τὸ Κονσέρτο τοῦ Μπρούχ καὶ τέσσαρα μικρότερα, τὴν Romance τοῦ Μπετόβεν καὶ τρία τοῦ Κράϊσλερ. Τὸ παίξιμόν της διεκρίθη διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν αἰσθητικότητα. Ἡ δ. Πανᾶ συνέπραξε, ἐκτελέσασα τὴν Nocturue καὶ τὴν Polonaise τοῦ Λίστ.

— Μετὰ τὴν κ. Φωκᾶ, τὸν κ. Τριανταφύλλου, τὴν δ. Γεννάδη καὶ ἡ κ. Ε. Σκέπερς ἐν τῇ ἐφετεινῇ συναυλίᾳ της, καθ' ἣν ἐπέδειξε τὰ γνωστὰ χαρίσματα τῆς φωνῆς της, ἐπέδειξε καὶ μαθητρίας της. Τὰς δεσποινίδας Ἰσμήνην Κορωναίου καὶ Ἰφιγένειαν Ἀποστόλου. Τὴν συναυλίαν ἐποίκιλεν ἀπαγγελία τοῦ κ. Μυράτ.

— Ἡ τελευταία τῆς περιόδου συναυλία ἦτο ἡ δοθεῖσα εἰς τὸ Β. Θέατρον, καθ' ἣν ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φορὰν ἡ καλλιτέχνις τῆς ἄρπας δεσποινὶς Μ. Βαλεντίνη, τῆς ὁποίας τὸ γλυκὺ καὶ μελετημένον παίξιμο προεκάλεσε τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀκροατηρίου. Ἤρεσαν ἰδίως ἡ «Μπαλάντα» τοῦ Πένιτς καὶ ἡ »Ἀραμπέσκ» τοῦ Ντεμπυσσύ. Τῆς σύναυλίας μετέσχον ὁ κ. Γ. Φαραντᾶτος (βιολὶ) καὶ ἡ δεσπ. Γρηγοράκη. τὸ πρῶτον καὶ αὕτη ἐμφανισθεῖσα.

— Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας ἐγένετο ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἡ ἐτησία ἐπίδειξις τῆς δ. Καίτης Πρωτοπαπᾶ μαθητρίας τῆς μοναδικῆς Ἑλληνίδος ἀρπιστρίας δεσπ. Λουκίας Ἰωάννου. Ἐξετέλεσε μετὰ μεγάλης ἀκριβείας πέντε ἔργα ἰδίως εἰς τὸ δύσκολον Prelude τοῦ Bochsa καὶ τὴν Meditation τοῦ Oberthür ἐδείχθη τὸ ἐξαιρετικὸν τάλαντον τῆς νεαρωτάτης μαθητρίας.

— Ἡ Μελοδραματικὴ σχολὴ τοῦ Ὠδείου ἐπέδειξε τὰς προόδους της καὶ ἐφέτος εἰς δύο ἐμφανίσεις, κατὰ διδασκαλίαν καὶ σκηνοθεσίαν τοῦ κ. Τριανταφύλλου. Κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν ἐπαίχθησαν. ἡ πρώτη πρᾶξις τῆς «Τόσκας» καθ' ἣν ἡ δ Βαφειάδου ἐπέδειξεν ἐκτὸς τῆς καλλίστης φωνῆς της καὶ καλὴν ἠθοποιΐαν, ἡ β' πρᾶξις τῆς «Μανὸν» ὑπὸ τοῦ ζεύγους Τριανταφύλλου καὶ τῆς δ. Καρακατσάνη λίαν ἐπιτυχῶς. Εἰς τὴν Καβαλερίαν Ρουστικάνα ἔπαιξε μὲ ἀρκετὴν δύναμιν ἡ δ. Λεοντοτσούλου ὡς Σαντοῦτσα προικισμένη μὲ ἔκτακτον δραματικὴν φωνήν. Ὁ κ. Μυλωνᾶς ὡς Τορεντό, καὶ αἱ δεσπ. Ἀνδρεάδου ὡς

Λουτσία καὶ Πετροπούλου ὡς Λόλα, ὁ κ. Βλυσίδης ὡς Ἄλφιο, ἀπετέλεσαν ἓν ἁρμονικὸν σύνολον, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἐκτέλεσις τῆς Καβαλερίας ὑπῆρξεν ἐν τῷ συνόλῳ ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχής.

Εἰς τὴν τετάρτην πρᾶξιν τοῦ Βερθέρου ἔπαιξαν αἱ δεσπ. Ἀνδρεάδου καὶ Ἀναγνωστοπούλου. Βέρθερος ὁ κ. Τριανταφύλλου.

Κατὰ τὴν δευτέραν παράστασιν. ἥτις δὲν ὑστέρησε τῆς πρώτης, καίτοι περιελάμβανε δύσκολα ἔργα, δυσανάλογα πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν, ἐπαίχθησαν ἡ δευτέρα πρᾶξις τῆς «Τραβιάτας»,δύο πράξεις τοῦ «Φάουστ» μὲ τὴν δ. Μεσολωρᾶ, ἡ δευτέρα πρᾶξις τῆς «Μπουτέφλαϊ» μὲ τὴν δ Ρουμπέν.

Ἡ διδασκαλία τοῦ κ. Τριανταφύλλου ἀπεδείχθη ἱκανοποιητική.

-- Κατὰ τὰς ἐφετεινὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ἔλαβον δίπλωμα solist μετὰ χρυσοῦ μεταλλίου : Εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον ὁ κ. Δ. Μητρόπουλος (τάξις Βασενχόβεν) καὶ ἡ δὶς Α Κατσιμαντῆ (Ὠδείου Πειραιῶς, τάξις Βελουδίου), εἰς τὸ ἆσμα αἱ δεσπ. Ε. Βαφειάδου (τάξις Φωκᾶ) καὶ Μ. Μεσολωρᾶ (τάξις Τριανταφύλλου) καὶ εἰς τὴν δραματικὴν σχολὴν ἡ δὶς Β. Μπενῆ-Ψάλτη. Ἀργυροῦν μετάλλιον ἔλαβον ἡ δ. Ε. Ρουμπὲν (τάξις Γεννάδη) εἰς τὴν μονοδίαν καὶ Χ. Βρυωνίδης εἰς τὸ βαθύχορδον. Χαλκοῦν ἡ δ. Μ. Λασποπούλου εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον (τάξις Καλομοίρη).

Ἐπίσης ἔλαβον δίπλωμα ἡ δ. Ἄρτ. Βρασυβανοπούλου εἰς τὴν μονωδίαν (τάξις Φωκᾶ) καὶ ὁ κ. Γ. Λομπιάνκο εἰς τὸ βιολίον (τάξις Σοῦλτσε).

Πτυχίον ἔλαβεν ἡ δ. Ε. Φαραντάτου εἰς τὸ βιολοντσέλλον.

— Ὁ ἐν Παρισίοις συμπληρῶν τὰς σπουδάς του διπλωματοῦχος βιολονσελίστας κ. Ἀχιλ. Πάπαδημητρίου, μαθητὴς ἤδη τοῦ διασήμου Loëb ἔδωκε συναυλίαν εἰς μίαν τῶν μεγάλων αἰθουσῶν τῶν Παρισίων. Παρέστη καὶ ὁ Ἕλλην Πρωθυπουργός.

— Εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν κ. Μ. Καλομοίρην ἀπενεμήθη τὸ μετάλλιον τῆς Στρατιωτικῆς Ἀξίας διὰ τὴν «τελείαν ὀργάνωσιν τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν».

— Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Ὠδείου ἀπέλυσε, συνεπείᾳ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, τοὺς καθηγητὰς κ. κ. Καλομοίρην καὶ Ψάχον δι' ἀμέλειαν καὶ δημιουργίαν ἐπεισοδίων ἐν τῷ ἱδρύματι. Ἡ ἀπόλυσις εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν συμμαχίαν τῶν δύο ἀπολυθέντων καθηγητῶν, ὧν γνωστὴ ἡ διαμάχη διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς δημώδους μουσικῆς, καὶ τὸ δίζυγον πῦρ ἐκ μέρους των ἐναντίον τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ Ὠδείου Ἡ πολεμικὴ ἔλαβε εὐρείας διαστάσεις εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων. Συνεπείᾳ σοβαρῶν καταγγελιῶν τοῦ κ. Ψάχου, τὸ Διοικ. συμβούλιον τοῦ Ὠδείου ἐπελήφθη ἀνακρίσεων.

— Ὁ κ. Ψάχος ἱδρύει ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου Ὠδεῖον Ἐθνικῆς Μουσικῆς, χορηγίᾳ τοῦ κ. Γ. Ρέσου, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ διδάσκεται ἡ ἐθνική, ἱερὰ καὶ κοσμικὴ μουσική. Θὰ λειτουργήσουν τέσσαρες εἰδικαὶ σχολαί, Βυζαντινῆς ἐκκλ. μουσικῆς, Ἑλληνικῆς δημώδους μουσικῆς, Ἑλλην. χοροῦ καὶ Ἀνατολικῆς ἐν γένει μουσικῆς. Ὡς ἐν παραρτήματι δέ, σχολὴ ἄσματος καὶ σχολὴ ἐγχόρδων καὶ πνευστῶν ὀργάνων. Πρὸς τούτοις θὰ λειτουργήσῃ φροντιστήριον. εἰς ὃ θὰ δύναται νὰ φοιτᾷ ἐκτὸς τῶν μαθητῶν καὶ πᾶς φιλόμουσος πρὸς πρακτικὴν ἄσκησιν.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ὁμὰς ἐγκρίτων Ἐπιστημόνων καὶ Καθηγητῶν προσκλήσει τῶν κ κ. Γ. Χατζηδάκι, Α. Σκιᾶ, Σ. Μενάρδου καὶ ἄλλων κατόπιν συσκέψεως ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. Μητροπολίτου ἵδρυσαν σύλλογον πρὸς ἄμυναν ὑπὲρ τῆς γλώσσης ἐναντίον τῶν ἐκχυδαϊστικῶν προσπαθειῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τῶν μεταρρυθμιστῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Ἀλλ' οὗτοι ἀμέσως ἀντενήργησαν, ἠπειλήθη δὲ ἡ παῦσις τινῶν ἐκ τῶν μετασχόντων τῆς συσκέψεως ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους.

— Ἡ ἐφημερὶς τοῦ Πειραιῶς «Σφαῖρα» ἐπρότεινε τὴν ἀνίδρυσιν μαρμαρίνου ἀνδριάντος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὸν Πειραιᾶ διὰ Παμπειραϊκοῦ ἐράνου. Ὁ Δῆμος Πειραιῶς ἐψήφισε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον 25,000 δρ. Ἀλλ' ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐκηρύχθη κατὰ τῆς ἰδέας, φρονῶν ὅτι ἀνδριάντες εἰς τοὺς ἐπιζῶντας δὲν πρέπει νὰ ἀνιδρύωνται ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν, ὅτε τερματίζεται ἡ δρᾶσίς των καὶ δύναται νὰ εἶνε τελικὴ ἡ περὶ αὐτῶν κρίσις.

— Διωρίσθη καθηγητὴς τῆς φιλολογίας εἰς τὸ Ἐθν. Πανεπιστήμιον, ὁ κ. Ἀρ. Φουτρίδης, διδάσκων μέχρι τοῦδε τὸ αὐτὸ μάθημα εἰς τὸ ἐν Χάρβαρτ Ἀμερικανικὸν Πανεπιστήμιον,εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ συμπληρώσαντος τὸ ὅριον ἡλικίας κ. Γρ. Βερναρδάκη. Ὁ νέος καθηγητὴς ἐγκατεστημένος ἀπὸ δεκαπενταετίας ἐν Ἀμερικῇ ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Χάρβαρτ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καὶ ἀπεστάλη ὑπότροφος ἐπὶ διετίαν εἰς Εὐρώπην. Ἐκ τῶν ἔργασιῶν του, αἵτινες εἶνε πολυάριθμοι, σπουδαιοτέρα εἶνε ἡ καινοτόμος μελέτη του περὶ τοῦ χοροῦ τοῦ Εὐριπίδου. Ὁ κ. Φουτρίδης εἶνε εὐφήμως γνωστὸς ἐν Ἀμερικῇ ὡς συγγραφεὺς ἐμπνευσμένων Ἀγγλικῶν ποιημάτων, κατὰ δὲ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον ἐπολέμησεν ὡς ἔφεδρος λοχαγὸς τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ εἰς τὰς πρώτας γραμμὰς τοῦ Δυτικοῦ μετώπου.

— Ὁ πολυμαθὴς ἱστοριογράφος καὶ ἀγαπητὸς συνεργάτης τῆς «Πινακοθήκης» κ. Σπ. Δὲ Βιτζῆς προήχθη ἐπαξίως εἰς τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Τάγματος Γεωργίου τοῦ Α'.

— Διωρίσθη ἔκτακτος καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπικουρικῆς ἕδρας τῆς φιλολογίας καὶ παπυρολογίας ὁ κ. Γ. Γαρδίκας.

— Ἡ κ. Εὔα Σικελιανοῦ ὡμίλησεν ἐν τῷ Λυκείῳ τῶν Ἑλληνίδων περὶ Βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἐξῆρε τὸ μεγαλεῖόν της καὶ συνέστησε ὅπως οἱ μουσικοί μας ἐπιστήσουν τὴν προσοχήν των ἐπὶ τῆς καθόλου Ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ μὴ περιορίζονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκήν.

— Ηὐτοκτόνησεν ἐν Σμύρνῃ, ἔνθα ὑπηρέτει ὡς ἐπίατρος, ὁ Βασίλειος Καζηνέρης, ὁ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μανῆς σατυρικὸς ποιητής. Συνεργάζετο ἄλλοτε εἰς την «Σφῦραν», εἰς τὸ «Σκρίπ», εἰς σατυρικὰ ἡμερολόγια, γράφων καὶ μὲ τὸ ὄνομα « Ἑβραῖος», τελευταῖον δὲ ἔργον του εἶνε οἱ εἰς τεῦχος ἐκδοθέντες ἔμμετροι ἐντυπώσεις του ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ 1912—1913. Διεκρίνετο διὰ τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ἀβίαστον τῆς ἐμπνεύσεως. Ἦτο μικρογραφία τοῦ Σουρῆ.

— Ηὐτοκτόνησεν ἐν Ἀθήναις ὁ γνωστὸς γελοιογράφος Γ. Ζάχος.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Τὸ ζήτημα τῆς συντηρήσεως τῶν γραπτῶν στηλῶν τοῦ μουσείου Βόλου κατέστη αἰνιγματῶδες. Ἀπὸ τῆς ἀνευρέσεώς των ἐπιτροπαὶ ἀλλεπάλληλοι ἐπιραματίσθησαν, διαφωνίαι διετυπώθησαν καὶ ἡ Σφίγξ δὲν εὗρε τὸν Οἰδίποδά της. Ὁ κ. Κ. Γκέσκος, ἀριστοῦχος ζωγράφος, ἐκ Βόλου καταγόμενος, ἐξεῦρε νέον τρόπον συντηρήσεως, διὰ τὸν ἔλεγχον δ'αὐτοῦ κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Ζιλιερὸν υἱοῦ ζωγράφου, Θ. Θωμοπούλου γλύπτου, Ι Κατσαροῦ γυμνασιάρχου καὶ Α. Ἀρβανιτοπούλου. Ἡ ἐπιτροπεία τρὶς συνεδριάσασα, ἐξήτασε λεπτομερῶς τὰς μέχρι τοῦδε πρὸς συνέπρησιν γενομένας ἐργασίας καὶ δοκιμὰς καὶ τὴν προταθεῖσαν ἤδη ὑπὸ τοῦ κ. Γκεσκου μέθοδον, ἀπεφάνθη δ' ὅτι ἡ διὰ fixatif ψέκασις τῶν στηλῶν ὑπῆρξε καταστρεπτικὴ ἐκ τῆς συνεχοῦς χρήσεως αὐτῆς ὑπὸ κ. Ἀρβανιτοπούλλου κατὰ τρίμηνον καὶ ἑξάμηνον· ὅτι ἡ διὰ ὑγροῦ τινος Japon ψέκασις τῶν στηλῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ὀ. Ρουσοπούλλου ὑπῆρξεν ἐπίσης καταστρεπτικὴ· ὅτι στῆλαι ἅπαξ ψεκασθεῖσαι διὰ fixatif διατηροῦνται καλύτερον τῶν πολλάκις ψεκασθεισῶν. Ἡ μέθοδος τοῦ κ. Γκέσκου, ἔχει ὡς ἑξῆς. Ψέκασμα διὰ βερνικίου λεπτοῦ ἀ retourcher τοῦ οἴκου Lefranc μετὰ καλὴν πλύσιν. Μετὰ τοῦτο ἐπίχρισις διὰ χρωστῆρος βερνικίου Crystal τοῦ αὐτοῦ οἴκου, ἐὰν ἡ στήλη ἔχει πάθη σχίσιν τῶν χρωμάτων. Ὑπὲρ τῆς μεθόδου ταύτης ἐκηρύχθησαν τρεῖς κατὰ δύο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπείας.

— Ἐν Λήμνῳ Ἄγγλοι, σκάπτοντες διὰ στρατιωτικοὺς σκοπούς, ἀπεκάλυψαν δύο ἀρχαῖα οἰκοδομήματα τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων.

ΣΠ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

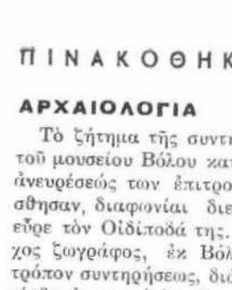

ΕΓΙΣΤΗΝ ἀπώλειαν ὑπέστησαν τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου. Ὁ ἀκάματος ἱστοριοδίφης, ὁ ἐμπνευσμένος ῥήτωρ, πρωτεργάτης τῆς πνευματικῆς κινήσεως, ὑπῆρξε μία δόξα τῆς Ἑλλην. ἐπιστήμης. Αἱ ἱστορικαί του ἔρευναι, τὰ συγγράμματά του, οἱ λόγοι του, ἡ κοινωνική του δράσις, πρωτοβουλία του εἰς ἔργα ἐθνικῆς ὠφελείας, κατέστησαν τὸν Σπυρίδωνα Λάμπρον ἐξαιρετικὴν ὅλως προσωπικότητα διεθνοῦς ἐκτιμήσεως.

Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τῇ 6 Ἀπριλίου 1851. Υἱὸς τοῦ Ἠπειρώτου νομισματολόγου Παύλου Λάμπρου, ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μας κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα ἐν Γερμανίᾳ, γενόμενος διδάκτωρ τοῦ ἐν Λειψίᾳ Πανεπιστημίου, διὰ τῆς ἐναισίμου διατριβῆς «Τὰ κατὰ τοὺς οἰκιστὰς τῶν παρ' Ἕλλησιν ἀποικιῶν» (1873). Περιῆλθεν εἶτα τὰς βιβλιοθήκας πολλῶν χωρῶν χάριν μεσαιωνικῶν μελετῶν. Τῷ 1875 ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς Ἑλλην. ἱστορίας ὑποβαλὼν διατριβὴν περὶ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, τὸ δὲ 1886 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Γεν. ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. Συνέγραψε πλεῖστα ἔργα περισπούδαστα, ἐν οἷς ἑξάτομον Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐγκατεσπείρων ἅμα διατριβὰς ἱστορικάς, ἀρχαιολογικάς, φιλολογικὰς εἰς Ἑλληνικὰ καὶ ξένα περιοδικά. Φοιτητὴς ἀκόμη ἔγραψε μελέτας περὶ Ζαλοκώστα, περὶ τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου, περὶ τοῦ ζωγράφου Δοξαρᾶ καὶ Κορενσίου καὶ ἓν δρᾶμα «Ὁ τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώνων». Ἐπίσης καί τινα ποιήματα. Μετέφρασε δὲ τὴν Ρωμαϊκὴν ἱστορίαν τοῦ Βερτολίνη, τὴν Ἑλλην. ἱστορίαν τοῦ Κουρτίου, Εἰσαγωγὴν εἰς ἱστορικὰς μελέτας καὶ ἄλλα. Ἐπὶ 14 ἔτη ἐξέδιδε τὸν «Νέον Ἑλληνομνήμονα», ὃν μόνος αὐτὸς συνέτασσε μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1917. Εἰς ἰδίους τόμους συνεκέντρωσε τοὺς Λόγους του, τὰ Ἄρθρα του, τὰς Ἀναμνήσεις του. Ἐν συνόλῳ, ἡ ἐργασία τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου ἐπὶ ἥμισυ περίπου αἰῶνα, ὑπῆρξε συνεχὴς καὶ τεραστία. Θνήσκων, ἀφῆκε ὄγκον συγγραμμάτων.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν συγγραφῶν καὶ τῆς διδασκαλίας, ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ πολλῶν σωματείων καὶ ἐπιτροπῶν. Ὡς γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας των ὑπεραν θρώπως ὡς ἐπίσης καὶ ὡς Πρύτανις κατὰ τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συνέδριον. Ἱδρυτὴς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του τοῦ «Παρνασσοῦ» τοῦ ὁποίου τὸ βῆμα ἐτίμησε καὶ ἐξύψωσε, ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς πλεῖστα ἐπιστημονικὰ Συνέδρια. Ὡς ὁμιλητὴς συνήρπαζε μὲ τὸ κάλλος τοῦ λόγου, τὴν δύναμιν τῆς ἐμπνεύσεως καὶ συγχρόνως τὴν χάριν. Ἦτο δεξιότατος καὶ καλαίσθητος χειριστὴς τοῦ λόγου.

Κατὰ τὴν κρισιμωτέραν περίοδον τοῦ πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου, ἀνέλαβε τὴν προεδρείαν ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως. Ἐδῶ σταματᾷ τὸ ἔργον τοῦ πνευματικοῦ ἐργάτου καὶ αὐτὸς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἱστορικὸς τοῦ Ἔθνους, περιέρχεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ μέλλοντος. Ἡ περιπέτεια τῆς παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀναμίξεώς του εἰς τὴν πολιτικὴν ὑπέσκαψε τὸν ἀκμαιότατον ὀργανισμόν του. Ἐξωρίσθη καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς δίκης του, τὸ ἀπόγευμα τῆς 23 Ἰουλίου, ἀπέθανε μετὰ μακρὰν νόσον ἐν Κηφισσίᾳ.

Ἡ κηδεία του ἐγένετο ἀπέριττος, ἀλλ' ἐπιβλητικωτάτη λόγῳ τῆς συρροῆς τοῦ κόσμου. Οὐδεὶς λόγος ἐξεφωνήθη. Ὀλίγοι στέφανοι νωπῶν ἀνθέων ἐναπετέθησαν εἰς τὴν κρύπτην τοῦ οἰκογενειακοῦ μνημείου, εἰς ὃ εὗρε τὴν ἡσυχίαν ἣν οὐδέποτε ἐγνώρισεν, ὁ ὀτρηρὸς τῶν γραμμάτων ἐργάτης, ὁ ἐθνικὸς ἱστορικὸς, ὁ φιλόπατρις ῥήτωρ.

Ἡ «Πινακοθήκη», ἧς ὁ ἀείμνηστος ἀνὴρ ὑπῆρξε πολύτιμος συνεργάτης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐκδόσεως, γράψας δύο εἰδικὰς χάριν αὐτῆς μελέτας, πενθεῖ τὸν θάνατόν του.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«**Αἱ θυγατέρες τῆς Εὔας**» πρότυπα κοσμικῆς ὑποθέσεως, ὑπὸ *Τάκη Χαιροπούλου*. Διηγήματα ρεαλιστικῆς σχολῆς, μὲ ἐξώφυλλον τοῦ γνωστοῦ σατυρογράφου κ. Νουάρ. Ὁ κ. Χαιρόπουλος καὶ ἄλλον τόμον ἔχει ἐκδόσει ὁμοίων διηγημάτων — τὰς Σαγηνεύτρας — εὐρύτατα κυκλοφορήσαντα.

*

«**Ἀρχαιολογικὸν δελτίον**» τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Ἐξεδόθησαν τὰ δύο πρῶτα τεύχη τοῦ Δ' τόμου τοῦ 1918, περιλαμβάνοντα μελέτας καὶ ἀνακοινώσεις τῶν κ. κ. Γ. Οἰκονόμου, Γ. Σωτηρίου, Ι. Χατζιδάκι, Α. Κεραμοπούλου καὶ Κ. Ρωμαίου.

*

«**Ἡ ὀιλία**» μελέτη *Μ. Κρενδιροπούλου*. Ἐρευνᾶται τὸ καὶ ἐν τῇ «Πινακοθήκῃ» ἀνακινηθὲν ἄλλοτε ζήτημα, ἂν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἁγνὴ φιλία μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Ὁ γράφων ἀποκρίνεται καταφατικῶς.

*

Πρωτότυπον εἰς ἰδέας καὶ ὕφος τὸ «**Δελτίο**» τοῦ κ. *Λίνου Καρζῆ*, ὅστις εἶναι καὶ ὁ . . . ὁδηγητὴς (—διευθυντής). Προμήνυμα (περιοδικὸν) τὸ ὁποῖον θὰ βγαίνῃ δυὸ φορὲς τὸν μῆνα, ὡς τὴν ἐποχὴ ποῦ ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος θὰ πάρῃ βαθειὰ συνείδηση τῆς ἀνάγκης ποῦ διακηρύττει τὸ ἐπίγραμμα· «Σὲ γονίμη σιωπηλὸς ἀπαντοχῆ—χαῖρε ὁ παρθένος ὅπ' ἀγγίζει σου ἑαυτός». Περιττὸν νὰ εὐχηθῶμεν μακροζωίαν, διότι ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος βαθειὰ συνείδηση δὲν θὰ πάρῃ, ἀφοῦ οὔτε ἔχει εἴδησι περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δελτίου. Ὁ ἰδεολογικὸς σκοπὸς τοῦ κ. Καρζῆ μᾶς ἐνθυμίζει ὑπό τινας ἀπόψεις τὸν Περικλῆ Γιαννόπουλον.

*

«**Γράκχος**», ἐπιθεώρησις σοσιαλιστικὴ δεκαπενθήμερος. Διευθυντὴς κ. Γρ. Μπάμιας. Ἔκδοσις «Φιλολογικῆς Κυψέλης». Δημοσιεύονται ἐπίκαιροι καὶ ἐνδιαφέρουσαι μελέται.

«**Ἀπόλλων**». Δεκαπενθήμερος λογοτεχνικὴ ἔκδοσις, ἐν Ἀθήναις. Διευθυντὴς Ἀνδρ. Βερροιόπουλος. Περιλαμβάνει κυρίως ἔργα νέων, δημοτικιστῶν.

«**Εἰκονογραφημένη Ἀτλαντίς**». Νέας Υόρκης. Ἐξακολουθεῖ ἀνελλιπῶς ἐκδιδόμενον πλουσιώτατον εἰς ὕλην καὶ εἰκόνας τὸ μηνιαῖον περιοδικὸν τῆς «Ἀτλαντίδος». Τὸ ληφθὲν τεῦχος τοῦ Ἰουνίου περιέχει, ἐκτὸς ἄλλης ποικίλης ὕλης, καὶ συνεργασίαν ἐξ Ἀθηνῶν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν τῶν κ. κ. Τ. Ἀμπελᾶ καὶ Δ. Καλογεροπούλου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΝ"

Μία ἀπάντησις.

Φίλε κ. Διευθυντά,

Ὁ χλιαρώτατος χρονογράφος τοῦ «Νεολόγου» κ. Σταμ. ἢ Σηράχ (ἡ ὀρθογραφία δὲν εἶνε ἰδική μου) ἢ Χάρης (προσέξατε, ὄχι μὲ ι) — σὰν τὸν Μικάδον ἔχει πολλὰ ὀνόματα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρατσούκλια — ἐξεμάνη διότι εἰς τοὺς μαργαρίτας οὓς παρέθεσα εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῆς «Πινακοθήκης» παρέλαβα καὶ αὐτὸν δι' ἑνὸς μόνον μαργαρίτου, ἐνῷ εἶνε μαργαριτοφόρον ὀστρακον τεραστίων διαστάσεων.

Φειδόμενος τῆς ὑπομονῆς τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Πινακοθήκης» δὲν ἐπιβαρύνω τὴν θέσιν του ἀπέναντι τῆς λογικῆς, ἣν τόσον πολὺ κάθε πρωὶ κακομεταχειρίζεται. Ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ ἐπιμείνω εἰς τὸν χαρακτηρισμόν του ὡς χλιαροῦ χρονογράφου ὅταν σερβίρει εἰς τὸ νοῆμον κοινὸν τόσον κομψὰς φρασεις ὡς λ. χ. «Σφιχθῆτε μέχρι τοῦ σημείου, ποῦ νὰ ξεβιδωθῇ ὁ ἀφαλός σας καὶ νὰ τιναχθῇ στὴν ὀροφὴ (!!) σὰν φελός (!) ἐκπωματιζομένης σαμπάνιας («Νεολόγος» 18 Ἰουλίου). Ἢ ὅταν εἰς κατόπιν φύλλον γράφει: «Εὑρίσκονται τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὑπὸ τὰ ἀ ν ε μ ο μ ε λ ῶ δ ο ῦ ν τ α πεῦκα». Ἂν ὅλα αὐτὰ δὲν εἶνε μαργαρῖται, εἶνε ὅμως ἀνοησίαι. Καὶ ἔχει δίκαιον διαμαρτυρηθεὶς διὰ τὸν χαρακτηρισμόν. Δὲν γράφει ὁ ἄνθρωπος μαργαρίτας, ἀλλ' ἀνοησία: Συμφωνότατοι! Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεταφοράς, τώρα μὲ τὸ ἐνοικιοστάσιον εἶνε αὗται σπάνια φαινόμενα, συνεπῶς τὸν συγχαίρω διὰ τὴν διαμετακόμησιν τῶν διανοητικῶν του προϊόντων.

Γράφει τέλος διὰ τὰ Αἰγινήτικα κανάτια. Εἶνε πάντως προτιμότερα τώρα τὸ καλοκαῖρι, διότι κάνουν ἐπὶ τέλους κρύο νερό, ἀπὸ τὴν βράζουσαν χύταν — τὴν ἰδικήν του κεφαλὴν — ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκφεύγει διαρκῶς ... χλιαρὸς ἄνεμος ὅστις τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἀναγνώστας τῆς ἐφημερίδος, εἰς ἣν καθὸ Σταμ. δὲν ἐννοεῖ νὰ σ τ α μ α τ ή σ η καὶ χρονογραφεῖ χλιαρώτατα, ἀνακατεύων μὲ τὴν ἐν εἴδει χουλιάρας γραφῖδά του διάφορα ὀστρακοειδῆ καὶ μαλάκια, εἰς ἃ πρέπει τώρα νὰ πραστεθῇ καὶ ὁ ἀφαλὸς ἢ φελὸς (καλαμποῦρι αὐθόρμητον) τῆς ἐκπωματιζομένης σαμπάνιας, ὑπὸ τὰ ἀνεμομελωδοῦντα πεῦκα!

Πάντοτε δικός σας

Ἁλιεὺς

ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΕ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΕΙΣ ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

Δίδουν τόκον 5 ο)ο τὰ ἑξάμηνα καὶ 4 1)2 ο)ο τὰ τρίμηνα

Ὁ τόκος των εἶναι ἀπηλλαγμένος παντὸς φόρου καὶ παντὸς τέλους.

Εἶνε ἠγγυημένα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Πληρώνονται ἀ μέσως εἰς τὴν λῆξίν των ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ προεξοφλοῦνται ὑπὸ τῆς ἰδίας.

Μεταβιβάζονται δι' ἁπλῆς παραδόσεως εἰς ἄλλον, ὅπως τὰ χαρτσνομίσματα, ἢ δι' ὀπισθογραφήσεως, ὅπως αἱ συναλλαγματικαί.

Ἀποτελοῦν δηλαδὴ ρευστὸν χρῆμα, πρόχειρον εἰς κάθε στιγμὴν, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι δίδουν καὶ τόκον μεγαλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην κατάθεσιν.

Ἐκδίδονται εἰς ποσὰ 100, 500, 10,000 καὶ 100,000 δραχμῶν.

Πωλοῦνται εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ Κράτους, ὅπου ὑπάρχουν Τράπεζαι ἢ ὑποκαταστήματα Τραπεζῶν.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΔΡΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικόν	. . . . .	Δρ. 6.000.000
Καταβεβλημένον	. . . . .	» 1.500.000
Ἀποθεματικόν	. . . . .	» 1.820.000

ΕΡΓΑΣΙΑΙ :

—Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα πωλεῖ συναλλάγματα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἀγοράζει ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

—Εἰσπράττει γραμμάτια τρίτων καὶ τοκομερίδια.

—Πωλεῖ καὶ ἀγοράζει παντὸς εἴδους χρεώγραφα καὶ λαχειοφόρους ὁμολογίας.

—Χορηγεῖ δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ κοσμημάτων.

—Δέχεται καταθέσεις εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ καταθέσεις ταμιευτηρίου.

—Ἐν γένει δ' ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν, τραπεζιτικῆς ἐργασίας.

Γενικὸς Διευθυντὴς : Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ & ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1919

ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ — ΔΡΑΧ. 1.200.000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια, ἀξίας δραχ. 400.000. Παρέχονται κέρδη εἰς 2,000 γραμμάτια, ἀξίας 200.000.

Ἕκαστον ἀκέραιον γραμμάτιον τιμᾶται δρ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῇ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

Κέρδη ἑκάστης τῶν κληρώσεων :

Κέρδη			Ἐν ὅλῳ
1	ἐξ	80.000	80.000
1	»	20.000	20.000
2	ἀπὸ	2.500	5.000
6	»	1.000	6.000
15	»	400	6.000
25	»	200	5,000
1.950	»	40	78.000
2.000			200.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 24 Φεβρουαρίου 1919, ἡ δευτέρα τῇ 28 Ἀπριλίου 1919 ἡ τρίτη τῇ 30 Ἰουνίου 1919, ἡ τετάρτη τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1919, ἡ πέμπτη τῇ 24 Νοεμβρίου 1919 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1919.

Δι' ἑκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδονται ἴδια ἀκέραια γραμμάτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν ἰσχύοντα δι' ὁλόκληρον τὸ κέρδος καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μετοπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἔκπτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 16 τοῖς ο|ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος εἰς γραμμάτια ἢ τμήματα τοῦ γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοὐλαχιστον παρέχεται ἔκπτωσις 10 τοῖς ο|ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τμημάτων γραμματίου, παρέχεται ἔκπτωσις 5 τοῖς ο|ο.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτ-σιν γραμματίων, ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθυντὴς Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΚΡΑΤΟΥΣ» Θ. Τζαβέλλα.—Ὁδὸς Ἀριστείδου 1.